

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 8. XI aastakäik

15. aprillil 1936

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	1.50
Välismaale . . .	5.00
Poolaastas . . .	3.00

Toimetus ja talitus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . . .	kr. 30.00
1/2 "	16.50
1/4 "	10.00

Kaane külgedel—kõkkuleppel

SISU: Kahekordne maksustamine ja Rahvusvaheline kaubanduskoda. Kõik kalandustööstused kuulugu 8. järgu tööstusettevõtete hulka tööliste arvule vaatamata. Vastuseks „Pharmacias“ avaldatud O. Senteri artiklile „Meie vahekordadest Kaubandus-tööstuskojaga“. Puulaevade ehitusmaterjalide saamist tuleb hõlbustada. Eesti Laevaomanike Ühingu peakoosolek. Ärimees Jüri Kodres 40-aastane. Äride register. Hinna reklaamkalendrid tollimaksust vabaks? Ärimees Ernst Aringi kahekordne juubel. Tolliteateid. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedelid.

Meie valmistame:

kalosse ja botikuid, suvi- ja rannakingi, võimlemiskingi ja spordisaapaid, kummitaldu, kontsakaitseid ja mängupalle, jalgrattakummid, vee-, aurukõrgsurve-, gaasi- ja õllevoolikuid ning spiraalvoolikuid kõiksugu-

seks otstarbeks, kummilahu, kumminööre, piimakannu- ja tihendusrõngaid, pudelišeibe, radeerkummid, kummikorke, pumbacklappe, puhvreid, transportrihmu, rattarehve, kummivaltse, tihendus- kummit j. n e. ning

kõiksuguseid tehnilisi kummitarbeasju
tellimiste peale.

OSCAR STUDE,

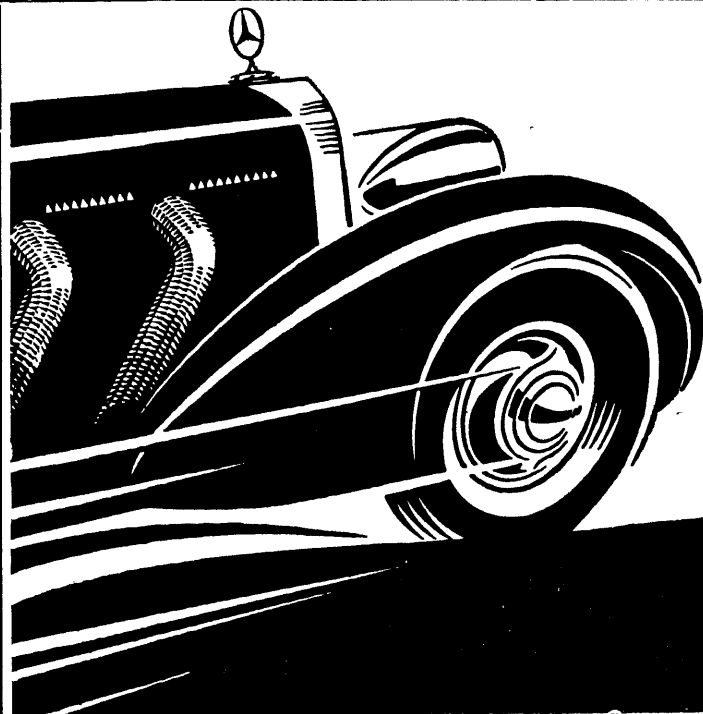
TALLINNAS.
EKSPEDITSIOONI-ÄRI,
ASUTATUD 1882. A.

INKASSO — KINNITAMINE — LAEVAAGENDID.
OMA PUKSIIRID JA LAOD RAUDTEEÜHENDUSEGA.
OMA AUTOPARK.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE STOOMBOOT
MAATSCHAPPIJ, AMSTERDAM, ESINDAJA.

OSAKONNAD: PÄRNUS, PÜHAVAIMU 8.
TARTUS, ÜLIKOOLI 44.
VALGAS, MALEVA 2.
VILJANDIS, LOSSI 8.

TELEGR. AADRESS IGAS KOHAS: „STUDEOS“.

Esindaja Eestis:

Joachim Christ Koch

Vene tän. 12, tel. 434-67

MERCEDES-BENZ

Kahekordne maksustamine ja rahvusvaheline kaubanduskoda.

Arvestades rasket maksukoormist, mida kannavad praegu kaubandus ja tööstus kõigis maades, väärib kahekordse maksustamise küsimus erilist tähelepanu, olgugi et rahvusvahelisel alal leidub raskemaidki probleeme, mis käesoleval ajal köidavad riigivalitsuste ja majandusringkondade huvi. Tulu ja käive mitmekordne maksustamine maksuametite poolt paljudes maades moodustab veel ikka tunduva takistuse riikidevahelises majandusliikus läbikäimises.

Rahvusvaheline Kaubanduskoda oli pärast sõda esimene rahvusvaheline organisatsioon, kes asus seda küsimust uurima, võttes selles mõttes osa ka mitmesugustest Rahvasteliidu töödtest, millised aitasid kaasa küsimuse selgitamiseks. Juba 1920. aastast peale on Rahvusvaheline Kaubanduskoda küll ajakirjanduse kaudu, küll rahvusvahelistel majanduskonverentsidel, samuti ka lugematutel kaubanduse ja tööstuse kongressidel lakkamatult teinud selgitustööd selle küsimuse kasuks, juhtides rünnaku mitmekordse maksustamise vastu. Edasi on ta võtnud osa muster-kokkulepete väljatöötamisest, millised oleksid aluseks kahekordse maksustamise osalisekski kõrvaldamiseks riikidevaheliste vastastikuste lepete sõlmimisel. Rahvusriühmade kaudu on Rahvusvaheline Kaubanduskoda paljudel korradel riigivalitsuste ees astunud samme, et need oma korraldustega maksustamise alal asuksid kahekordse maksustamise kaotamisele.

Viieteistkümnendaastase väsimatu töö tagajärjena sellel alal võib nüüd Rahvusvaheline Kaubanduskoda rahuldusega nentida, et tehtud töö ei ole olnud viljatu. Seda tõendab suur arv riike, kes ülaltähendatud ajavahemikul on astunud tarvilisi samme, et kõrvaldada teatavaid kahekordse maksustamise juhtusid läbikäimises teiste riikidega. Rahvusvaheline Kaubanduskoda on seni registreerinud 228 vastastikust lepet või üksikriigi seadust, mis 1920. aastast alates on astunud jõusse. Hinnata lähemalt kokkulehoidu, mida igal aastal saavutavad maksukohustused majanduslikul allal mainitud kokkulepete põhjal, on kahjuks võimatu. See kokkulehoid tohiks olla paljudele ettevõtetele väga suure tähtsusega.

Kahekordse maksustamise kõrvaldamine on suur ja raske ülesanne. Edasine areng selles suunas on mõeldav vaid siis, kui pidevalt püütakse võita loendamatu raskusi, millistega selles küsimuses tuleb põrgata kokku, töötades välja praktilisi ettepanekuid, mis põhjenevad üksikute maade olukordade uurimisel. Kuigi Rahvusvaheline Kaubanduskoda tervitab ses küsimuses kahepoolseid riikidevahelisi kokkuleppeid, eelistaks ta ometi leppeid, millest võtaks osa mitu riiki, mis omakorda aitaks tõhusalt kaasa võimalikult suuremas arvus riikides ühtlaste korralduste rakendamisele, millele oleks juba kaugemale ulatav mõju ja tagajärg kahekordse maksustamise kaotamise küsimuses.

Kõik kalandustööstused kuulugu 8. järgu tööstusettevõtete hulka tööliste arvule vaatamata.

Eriti viimaseil aastail on Eesti majanduselus tähelepanuväärvalt päevakorraks kerkinud kalasaaduste produtseerimise ja turustamise edendamise propageerimine. Eestil, kui sisevetest rikkal ja suures enamikus oma piiridelt merest ümbritsetud maal, ei puudu selleks ka loomulikud eeldused. Kalanduse korraldamine, vastava tööstuse ratsionaliseerimine ja tema võistlusvõime tõstmine on eeltingimused, et see majandusala meie rahvamajanduses, eriti aga ekspordis pääseks vajalikule mõjule. Statistilised andmed näitavad, et meil väliskaubanduses kalasaaduste välja- ja sissevedu on peaaegu tasakaalus — oleks aga täiesti mõeldav esimese tunduv ülekaal. Näiteks 1934. a. on välja veetud kalasaadusi 1.209.545 kg. 684.431 krooni vää-

tuses, samal ajal näitab sissevedu arvusid: 4.067.118 kg 604.627 krooni väärtuses. Sellest on 1934. a. ümbertöötatud saadusi — konserve (Statistilika Keskbüroo nomenklatuuris 116—120) veetud välja 71.969 kg 63.494 kr. väärtuses; 1935. a. oli konservide eksport 56.100 kg 49.611 kr. väärtuses. Samal ajal on üldine kalasaaduste väljavedu 1.642.082 kg 810.090 kr. väärtuses ja sissevedu 4.916.659 kg 731.150 kr. väärtuses.

Antud andmed näitavad, et ümbertöötatud saadustele langeb meie kalasaaduste ekspordis 5—10%. Suur enamik eksporteeritavaist kalasaadustest läheb välisurule naturaalsel kujul. Omatööstuse, eriti aga kalanduse ja uute töövõimaluste loomise seisukohast osutub ka ümber-

töötatud artiklite väljavedu ilmingimatult vajalikuks.

Tegelikud konservitöösturid tõendavad, et nii sise- kui ka välisturgudel on turustamise võimalused konservidele võrdlemisi soodsad. Pealegi on konservid välismaal muutunud nii öelda igapäevaseks tarbeaineks, kuna see artikkel meil just kõrge hinna tõttu teataval määral püsib veel „luksuskauba“ nimistusi. Arvestades neid konservide turustamise võimalusi on ju majandusministeeriumi kaubandusosakond püüdnud agaralt kaasa aidata konservide ekspordi suurenemisele. Et aga sellest hoolimata nimetatud artikli väljavedu ei edene — selle põhjus peitub tegelike kalatöösturite andmeil asjaolus, et ei suudeta küllaldaselt valmistada vajalikku kaupa. Siin pole süüdi huvi puudus ekspordi vastu töösturite seas, vaid just asjaolu, et eesti konservitööstus tema senisel arenemisastmel lihtsalt pole võimeline küllaldaselt määral tootma ja välisturgudel võistlema. Selleks põhjuseks on ühelt poolt ühekülgne ja piiratud tootmine, koos liig kõrgete omahindadega ja teiselt poolt mõningad tööstuse arengut pidurdavad paragraafid meie praegu maksimates seadustes.

Meie kalatööstused kuuluvad põhiärimaksu järele 7. ja 8. järku. Konservitööstusele, kui hooajalisele ettevõttele, peaks aga võimaldatama senisest suuremais piirides reguleerida oma tööliste arvu, ilma et seega satutaks vastollu ärimaksu seaduse normidega. Et konservitööstuses on toormaterjaali pakkumine ääretult köikuv, siis jätkub ajuti 2—3 töölisest, kuid esineb ka sageli tarvidus, kus töölisti vajatakse kümnekonna inimese ümber või rohkemgi. Et suuremat arvu töölisti käitisesse rakendada, on tööstus sunnitud võtma kõrgemajärgulise äritunnistuse. Siinjuures ilmneb aga nähe, et hooaeg iseenesest on lühike ja ei suudeta kõrgemajärgulise äritunnistuse ulatuses antud õigusi ära kasutada. Sellega on seoses asjatud majanduslikud ohvrid — rääkimata veel asjaolust, et näiteks

6. jargu äritunnistus toob endaga kaasa labikaigumaksu. Et pole tegemist saarase tootmisalaga, mis aasta labi tootab ja kapitali investeerib loomulikus tempos, vaid kus terve kapital tuleb korraga lühikese aja jooksul ettevõttesse rakendada, millega on seotud veel riisiko — nimelt ei saa valida soodsama või ebasoodsama kala sisseostu ja tootamisaja vahel, — siis tuleb teha emba-kumba, kas lühikest hooaega ära kasutada või terve aasta vahele jätta. Lähikäigumaks osutub sel puhul lisatõkketuks, millest püütakse hoiduda vähema tööliste arvuga, väiksemajärgulise äritunnistuse lunastamise teel, mis aga ei võimalda küllaldaselt ära kasutada neid juhtumeid, kus toormaterjaali pakkumine suureneb, rääkimata sellest, et iga lisakoormatus mõjub kaubale kallimaks tegevalt ning ühtlasi halvab kapitali juurekasvu, mis omakorda vähendab ettevõtte edukust ja artiklite võistlusvõimet välisturgudel ning tõstab hinna siseturul. Meil on praegu registreeritud 19 konservitööstust kala- ja aed- ning puuvilja alal (lisaks kahe suurettevõtte vastaval alal tegutsevad osakonnad). Kalarohketel hooaegadel need väikeettevõtted satuvad ummikusse, suutes mitte suurendada töömahtu eelpool toodud kitsenduste tõttu.

Tähtsamaks puuduseks meie konservitööstuse arengus on eelkäsitletud takistavad asjaolud riigi ärimaksu seaduses, seepärast Kaubandus-tööstuskoda leiab, et kõik kalandustööstused peaksid kuuluma tööliste arvule vaatamata 8. jargu tööstusettevõtete hulka ja olema kohustatud lumastama 8. jargu äritunnistuse.

Lõppeks peame tähendama, et riigi tulud vaevalt selle all kannatavad, koguni vastupidi — kalatööstuste lähikäikude suurenemise läbi tõuseb nendelt ettevõtetelt võetav lisa-ärimaks tunduvalt, igatahes suuremal määral kui teevad välja põhiärimaksust saamata jäänud summad.

Loodame, et majandusministeerium koja seisukohad tõsiselt kaalumisele võtab ja algatab vastava seaduse muutmise.

Vastuseks „Pharmacia’s“ avaldatud O. Senteri artiklile „Meie vahekoradest Kaubandus-tööstuskojaga“.

„Pharmacia“ nr. 1 — 1936 härra O. Senteri kirjutuses „Meie vahekoradest Kaubandus-tööstuskojaga“ võetakse arvustusele Kaubandus-tööstuskoja tegevus rohuteadlaste, resp. apteekrite suhtes ja jõutakse, meie arvates täiesti ühekülgsetel oletustel, otsusele, et Kaubandus-tööstuskoda olevat rohuteadlaste huvitsid ignoreeri-

nud, mispärast apteegid asjata olevat sunnitud Kaubandus-tööstuskoja heaks makse maksma, liiategi, et apteegid ei olevat ärilised ettevõtted, vaid tervishoidlikud asutused.

Eksiarvamuste kõrvaldamiseks oleme sunnitud selles küsimuses veel kord sõna võtma.

Kõigepealt, millega on asunud siis Kauban-

dus-tööstuskoda rohuteadlaste „eluhuvidele ja töökspidamistele vastasrinda, kui mitte öelda vaenulikule seisukohale?“

Kirjutuse autori arva es sellega, et ta võimalikuks ei pidanud „rohukaupluse“ nimetuse keelamist.

Kaubandus-tööstuskoda on küllalt teadlik selles, et nimetus „rohukauplus“ ei ole kõige õnnelikum ega vasta ka täiesti nende kaupluste iseloomule, mis seda nimetust kannavad. Kuid peaks ka vist kõigile selge olema, et tabavamalt nimetust eesti keeles siiski on raske leida, vähemalt pole seda tänini leitud. Nimetus „rohukauplus“ on pikkade aegade jooksul meie rahvasse sisse juurdunud ja selle mõiste niivõrd selgeks saanud, et igal inimesel küllalt teada on, missuguste kaupadega kauplevad rohukauplused, missugustega apteegid. Tõsisemaid arstimisvahendeid ei lähe keegi rohukauplusest otsima, vaid nende nõudmistega pööratakse alati apteekide poole. Ja kui keegi väheteadlik isik ka peakski mõne arstimisvahendi saamiseks rohukauplusesse sisse astuma, siis juhatatakse ta seal õigesse kohta, s. o. apteeki, juba sellel lihtsal põhjusel, et rohukauplus ei saa müügil pidada arstimisvahendeid. Ega ometi kirjutuse autor ei süüdistata rohukaupluste pidajaid keelatud kaupadega kauplemises?

Nimetus „värvi- ja kosmeetikakauplus“ ei võiks kuidagi sobiv olla, sest neis kauplustes müüakse peale värvide ja kosmeetikavahendite ka teisi aineid (droogisid, kemikaale, vürtse jne.), millised kaubad ei kuulu värvide ega kosmeetikavahendite liiki. Need kaubad pole Koja teada mitte puht-apteegi kaubad. Koda kaitses aga ühel määral nii apteekrite kui ka rohukaupluste pidajate huve.

Meie teada ei põlga rohuteadlased ise sugugi seda nimetust „rohukauplus“ nii väga, nagu seda kirjutuse autor näikse arvavat. Meil on teada, et mitmed rohuteadlased-apteegiomanikud peale apteegi peavad veel rohukauplusi, aga mitte värvi- või kosmeetikakauplusi. Kui rohukaupluse nimetus nii ebasünnis oleks, et farmatsoitkond tema vastu on sõjajalal, siis peaks arvama, et farmatsoidid ise selle nimetuse tarvita-

misest esijoones loobuksid. Seda seni pole näha olnud. Ega nad „rohukauplusega“ ometi oma enese apteekidele konkurentsi taha teha!

Lgp. härra Senter heidab Kaubandus-tööstuskojale ette, nagu pretenderiks Koda tervishoiuliste küsimuste kästamisel erilisele kompetentsile. See on eksitus. Kaubandus-tööstuskoda ei ole kunagi tervishoiuliste küsimuste lahendamist oma „eriliseks kompetentsiks“ pidanud ega ole seda ka kõne all olevas asjas teinud. Ega ometi kaupluste liigi nimetuste arutamine „eriline tervishoiuline küsimus“ ole? Kuid ka selles küsimuses kuulab Kaubandus-tööstuskoda ära Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse, Rohuteadlaste Koja ja drogistide esindajate seisukohad. Kui Kaubandus-tööstuskoda oma otsuse langetas, siis tegi ta seda täiesti erapooletult, mõjutamata oles nii farmatsoitidest kui ka drogistidest.

Kuna Kaubandus-tööstuskoda ei ole „rohukauplusele“ surma kuulutanud, siis teeb kirjutuse autor sellest järelduse, et apteegid maksavad asjatult Kaubandus-tööstuskoja heaks makse ja kuuluvad tema valijaskonda. Apteegid ei olevatki ärilised ettevõtted, vaid tervishoidlikud asutused. See viimane väide on aga lausa ekslik. Apteek on muidugi tervishoidlik asutus, aga on ja jääb sealjuures ka edasi äriliseks resp. kaubanduslikuks ettevõtteks. Seda on meie riigiasutused kinnitanud ja riigikohus korduvalt seletanud. On aga apteegid kaubanduslikud ettevõtted, siis peavad nad kuuluma ka Kaubandus-tööstuskoja valijaskonda ja kandma kohustusi Koja heaks. Ekslik on ka arvamine, nagu ei pööraks Kaubandus-tööstuskoda mingit tähelepanu apteekide huvidele; Kojas leiavad nende huvid alati tõsist kaitsmist, niipalju kui see ei satu vastollu üldsuse huvidega. Kojas koosseisus töötas pikemat aega kadunud prov. A. Meomutel, prov. H. Jürgens ja praegu prov. J. Lill. Need härrad võiksid kinnitada, et apteekide küsimusi alati tõsiselt on võetud.

Lahkarvamuste tekkimist ei saa kunagi ära hoida, aga lahkarvamusi tuleb sõbralikus viisus lahendada. Muidugi on see siis raske, kui üks pool oma arvamus eksimatult peab või jälle kitsa pilguga asjaolusid vaatleb. Üldistegs huiudes tuleb aga ka puude tagant metsa näha.

Puulaevade ehitusmaterjalide saamist tuleb hõlbustada.

Kaubandus-tööstuskoda on pöördunud korduvalt teedeministeeriumi poole märgukirjadega, paludes puulaevade ehituseks kodumaal materja-

lide andmist riigimetsadest soodsamatel tingimustel, vastavalt rahvamajanduse huvidele ja 1923. aastal antud puust laevade ehituse toeta-

mise seaduse põhimõttele. See palve on leidnud ka teedeministri lahkelt toetust ning Koja palved saadeti edasi põllutööstusministeeriumile.

Põllutööstusministeerium andis 13. veebruaril 1935 (R. T. 15 — 1935) välja „Puulaevade ehitamise toetamise määruse muutmise määruse“, mille põhjal puulaevade ehitusmaterjalile lubatakse müüa: 1) keskmise turuhinnaga kõikidele materjalidele, 2) kallimate erihindadega mastija kiilupuudele ja 3) lubatakse 15. detsembriks tasumata jäänud ostuhinda tasuda 3 aasta jooksul, kuid nõutakse selleks erikindlustust ning viivitusraha ettetasumist.

Kuna see soodustus ei rahulda laevaehituse nõudeid, siis pööras Kaubandus-tööstuskoda läinud aastal uute märgukirjadega teedeministri poole, paludes, et puulaevade ehituseks kodumaal antaks metsa samade hindadega kui põllumeesete majade ehitamiseks või kalameestele paatide ehitamiseks, s. o. taksihinnaga (Metsaseaduse § 189, p. 3 f, g, h), ning et $\frac{3}{8}$ ostuhinna viivitusrahad jääksid ära maksmise pikendamisel kuni 3 aastani.

Sellele sai Koda vastuse põllutööstusministeeriumi riigimaade ja metsade valitsuselt 14. novembril 1935. a., kus teatatakse, et vastavalt põllutööstusministri otsusele on palve jäetud tagajärjetuks, kuna hinna muutmine olevat vastolus metsaseadusega ja maksutähtpäev ette nähtud puulaevade ehitamise toetamise seaduses.

Meie äranägemise järele on aga kodumaal laevade ehitamine rahvamajanduslikult väga tähtis, kuna selle kaudu kasutatakse vastavmaterjal üldmajanduslikult märksa tulusamalt kui materjali müügi puhul vähismaale. Teiseks annab ehitatav laev rohkesti tööd ehitustöölilistele randlastele ning valmistaamisel annab ta tööd 15—20 aasta jooksul hulgalet meremeesetele. Kolmandaks puulaevad, mis kuuluvad vähemate laevade liiki, on meie kehva maapinnaga randlaste sama vajalikeks ülalpidamise allikaks kui maapidajatele talud. Neljandaks, mis puulaevades saavad oma praktilise treeningu meremehed, kelle ettevalmistamiseks teistel maadel tuleb ehitada riigi kulul kaldeid koolilaevu.

Kuivõrd on puumaterjali ärakasutamine laevaehituseks üldmajanduslikult kasulikum ekspordist, seda näitab kauaaegse tegeliku mere-mehe kapit. Jul. Teär'i arvestus ühe praegu ehitusel oleva puust mootorpurjelaeva kohta, mille pikkus 125 jalga, laius 29½ jalga ja sügavus 13 jalga ning mille kandejõud umbes 550 tonni.

Selle laeva ehitamiseks osteti riigilt möödunud talvel 576 mändi, mis andsid 21.765 kantjalga laevaehituseks kõlvulisi palke, peale selle 2900

kantjalga ladvapalke, mis aga on okslikud ja pindlikud ega kõlba laevaehituseks, vaid on kasutatavad abimaterjalina tellingite jne. jaoks.

Nimetatud 576 mändi riigi taksihind on Kr. 4282. Makseti aga riigile taks + 25%, 6 puu eest taks + 100%, kokku Kr. 5406 + tempelm. Kr. 54, kokku Kr. 5460. Oletades, et samade puude turuhind on 100% suurem taksihinnast, nii kui see tähendatud metsakasutuse büroo kirjas, missugune hind on teatavasti müügihindadest kõige kõrgem, siis riik oleks nende puude müügist võinud saada mittelaevaehitajalt Kr. 8564; seega on riigi soodustus laevaehitajale ja ühtlasi riigi kahju Kr. 3104. Siinjuures olgu aga tähendatud, et olemasolevatel andmetel 1934. a. on saadud enamipakkumisel kõige rohkem 50% üle taksihinna, aga 100% üle taksihinna ei ole kuskil makstud. — 576 männist saadud palkidest (tüved 21765 k.-j. ja ladvad 2900 k.-j., kokku 24.665 kantjalga) saab maksimum 100 standardit saetud materjali, sellest umbes 90 std. ekspordikaupa. Töötasuna jääks kodumaale nimetatud 100 std. ülestöötamisel, arvates palkide ülestöötamine, vedu, saagimine, kappimine, tahveldamine, 45 krooni std. ja 90 std. laadimine rannas laevale à Kr. 6.—, kokku Kr. 5040.—. Välismaale müüdava 90 std. eest, võttes std. hinnaks £ 8.—/—, tuleks riiki tagasi välisvaluutat £ 720.—/—, mis võrduks Ekr. 13.039.

Kui aga sama puumass kasutatakse kodumaal laevaehitamiseks, siis saaksime järgmised arvud:

Palkide ülestöötamise, veo, saagimise ja tahveldamise kulud samad	Kr. 4.500.—
Töötasu 550-tonnilise laeva ehitamiseks, peale eelpool nimetatud puumaterjali valmistamise kulude	„ 25.000.—
Kokku töötasu, mis kodumaale jääb,	Kr. 29.500.—

Kodumaal ehitatud puulaeva keskmine iga tuleb arvata 15 aasta peale, võttes aga tagasihoidlikult laeva eaks 10 aastat annab juba niisugune laev palkade näol meeskonnale 10 a. jooksul à Kr. 5600.—, kokku Kr. 56.000.—, ja remondid, mis teostatakse samuti kodumaal, jätkaksid töötasu kodumaale vähemalt Kr. 8000.—. Praeguste veotingimuste juures vedudel välisriikide vahel tookis niisugune laev kodumaale välisvaluutat teenistuse, amortisatsiooni ja meeskonna palkade näol umbes Kr. 12.000.— aastas, seega 10 aastaga Kr. 120.000.—. Lugeses sellest maha laevaehitamiseks välismaalt ostetava

mootori ja mõningate teis'e ehitustarvete hinna Kr. 20.000.— ja võimaliku konjunktuuri halvenemise peale ka Kr. 20.000.—, tooks see laev 10

aastaga kodumaale Kr. 80.000.— eest välisvaluutat. Paigutades ülevaltoodud andmed tabelisse saame järgmise pildi:

Puude arv ja mass	Riigi taksihind	Müües mittelaevaehitajale			Müües laevaehituseks		
		Müügihind taks + 100%	Töötasu, mis kodumaale jääb	Ekspordist saadud välisvaluuta	Müügihind taks + 25%	Töötasu, mis kodumaale jääb	Valmishitatud laev tooks välisvaluutat kodumaale
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
576 mändi tüved 21765 k.-j. ladvad 2900 k.-j.	4282	8564	5040	13039	5460	Ehitamine Kr. 29.500.— meeskonna palgad Kr. 56.000.— laeva remont Kr. 8.000.— Kokku Kr. 93.500.—	80.000

Need arvud näitavad küllalt selgesti, et metsamaterjali ehitamine laevaks on rahvamajanduslikult võrratult kasulikum kui väljavedu või ümbertöötamine paljudel teistel aladel. Seetõttu oleks põhjendatud ja loomulik, et puulaevade ehitamine kodumaal leiaks samasugust hindamist ja toetust nagu seda tehakse põllumajanduse ehituste alal, s. o. et laevade ehituseks antaks metsa taksihindadega Metsaseaduse § 189 p. 3 kohaselt.

Teisest küljest on ehituskulude tõusu ning Eesti ehitustingimuste tõttu (ehitamine kannab käsitöö ilmet) laevade ehitamine väga kulukaks kujunenud, nii et võistlus välismaal ehitamisega on raske. Pealegi toetatakse peaaegu igas teises riigis tõhusalt oma maal laevade ehitamist; näiteks Saksamaal tasutakse praegugi riigi poolt 25% ehitushinnast, samuti tasutakse Soomes hinnavaheid kodu- ja välismaa ehituste vahel jne. Ka endise vene seaduse järele andis riik laevade ehitamisel väga tõhusa toetuse, mis ületas mitmekordselt kogu puumaterjali hinna, mis läks laeva ehitamiseks.

Kuna Eestis raudlaevade ehitamine ei ole võistlusvõimeline välismaadega, siis 1923. a. antud puulaevade ehitamise toetamise seaduse mõtte oli toetada vähemalt seda ajaloolist laevade ehitamise tegevust, kus materjalid endal saada-val. Seaduse järele võib laevaehituseks müüa puid kindla soodustatud hinnaga, mis määratakse põllutöministri ja teedeministri kokkuleppel. Seaduse mõtte järele see hind pidi olema madalam turuhinnast (seaduse § 9 ja § 10).

Viimastel aastatel on puulaevade ehitamine läinud tagasi ning vastav rannalaevastik kahaneb kiiresti. Näiteks, läinud aastal oli kahane-mine enam kui 10 laeva. Teisest küljest need laevad võivad veel hea eduga tegutseda rannades ja Balti merel, mille tõttu on soovitav sellele

laevaehitusele pöörata vastavat tähelepanu ning õhutada ja ergutada seda tegevust.

13. veebruaril 1935. a. (R. T. 15 — 1925) antud määrus aga ei ole küllaldane selleks, sest selle järele on ehituspuidu hinnaks turuhind ning juhul, kui see hinda jääb võlgu, tuleb selle eest anda garantii ja tasuda viivitusraha, mis kokku teeb 9%, s. o. kahekordselt ületab praeguse laevasõidu laenuprotsendi.

Meie arvates nende laevade ehitamine on aga niivõrd tähtis ning selle ergutamine niivõrd põhjendatud, et oleks loomulik metsamaterjalide andmine märksa alla turuhinna, samuti kui anda võimalus tasuda materjalide eest pikema aja jooksul, ilma et nõutaks viivitusprotsente, seda enam, et kindlustuse eest tuleb harilikult maksta kuni 3%.

Kuna kogu küsimus kuulub üldrahvamajanduslike küsimuste hulka, mille otsustamine ei peaks kuuluma mitte ükski põllutöministeeriumi huvidesse ja kompetentsi, siis oleks kõigiti soovitav, et küsimus antaks otsustamiseks vabariigi valitsusele, kusjuures Kaubandus-tööstuskoja ettepanek oleks järgmine:

1. Puulaevade ehitamiseks metsamaterjali anda nii laeva- kui ka teistest metsadest hinnaga, mis on ette nähtud Metsaseaduse § 189, p. 3, s. o. taksihinnaga.

2. Metsamaterjalide hinda võimaldada tasuda: $\frac{1}{3}$ enne materjali väljavedamist ning $\frac{2}{3}$ 1 aasta jooksul peale laeva valmistaamist, kuid mitte hiljem kui 3 aastat peale metsamaterjali väljavedamist, ilma viivitusraha tasumata.

Meie arvates p. 1 on võimalik teostada määruse korras, kuna puulaevade ehitamise toetamise seadus määrab põhimõtte metsamaterjali andmiseks laevaehituseks soodustatud hindadega,

piiramata seda hinda. Jarelikult, selle eraseadusega antud õigust ei võiks üldine Metsaseadus muuta. Kui see aga nii on labiviimata, siis võiks Metsaseadust vastavalt täiendada, lisades juure § 189 p. 3 veel laevaehituseks mineva materjali.

P. 2 teostamiseks tuleks muuta puulaevade ehitamise toetamise seaduse (R. T. 43 — 1923) § 7 ning oleks soovitatav see panna maksma järgmises redaktsioonis:

„§ 7. Metsamaterjali hind laevaehituseks tatatakse: $\frac{1}{3}$ hinda raiepileti väljaandmisel ja ...

Eesti Laevaomanike Ühingu peakoosolek.

Pühapäeval, 29. märtsil, pidas Laevaomanike Ühingu oma peakoosoleku, millest võttis osa 90% tonnaazist. Esitatud aruandest nähtub, et kuigi 1935. a. veel kestis edasi kriis laevasõidus, Eesti kaubalaevastik oli võistlusvõimeline ning suutis navigatsiooni jooksul püsida sõidus, misjuures aasta möödus umbes samade äriliste resultaasidega kui 1934. a. Eesti oma välisveod 1934. a. kauba raskuse järele tõusid 762.254 tn-ilt 1934. a. 766.652 tn-le 1935. a., reisijate vedu tõusis aga 42.750 pealt 1934. a. 54.354 peale 1935. a. Rannasõidus kaupade ja reisijate läbikäik tõusis tunduvalt — 108.722 tn-lt 117.950 tn-le sissetulevais kaupades ja 58.795 reisijalt 61.492 reisijale 1935. a.

Vahekomrad laevaomanike ja juhtkondade vahel olid endiselt kõige paremad, kuid laeva meeskond oma uue organisatsiooni kaudu korraldas osalise streigi 15. aug., mis aga likvideeriti kiire korras.

Alates 1. novembrist tõsteti laeva juhtkonna ja meeskonna palku kaugesõidus 5—10% võrra. Peale selle 1935. a. alul hakkas maksma meremeeste õnnetusjuhtude kindlustus, mis tõi kulusid aurikuile 3,6% ja purjekuile 4,8% palkadest. Kaubalaevastik aasta jooksul näitas rõõmustavat tõusu — 18.471 br.-reg.-tn. võrra, selle hulgas 12 aurikut, andes juure uut tööd üle 200 meremehele. 1936. a. aluks merekaubalaevastik tõusis 143.000 br.-reg.-tonnile või umbes 200.000 kandejõu-tonni, mille veovõime on aastas 2 milj. tn kaupa keskm. 1000 miili kaugusele. Kaubalaevastiku tõusule aitas kaasa krediititingimuste lahenedamine ning amortisatsiooni ja meremeeste teenistuste arvel rahade itagasipaigutamise laevadesse.

Aruandes tuuakse ülevaade nende tähtsamate sammude kohta, mis laevaomanike ühistöö ja valitsuse poolt laevasõidule näidatud huvi ja vastutuleku tõttu on kaasa aidanud selle majandusala arengule. Ühtlasi juhitakse tähelepanu mõnedele küsimustele, mis oleksid soovitatavad veel lahendada

hinda enne materjalide väljavedu. Viimase osa maksmist võib kohalik metsaülem pikendada kuni 6 kuuni ja riigimaade ja metsade valitsus kuni 3 aastani, laevaomaniku sellekohasel kirjalikul soovil. Maksu pikendamise viivituse eest viivitusraha ei tasuta, kuid metsavalitsusel on õigus nõuda vastuvõetavat kindlustust, milleks võivad olla kasipandina ka müüdid puud või ehitusel olev laev.“

Oleks soovitatav, et vastavad soodustused pandaks maksma ka juba praegu ehitusel olevate laevade kohta.

ligemal ajal. Koosolekul vastuvõetud resolutsioonides palutakse juhatust avaldada tänu valitsusele vastutuleku ja huvi eest laevasõidule. Üh. lasi märgitakse mõned küsimused, mis nõuaksid veel lahendust kaubalaevastiku võistlusvõime kindlustamiseks ja arengu võimaldamiseks tulevikus.

Rahvusvahelises koostöös korratakse senist seisukohta, et eesti kaubalaevastik tunnustab vabavõistluse põhimõtet ning toetab ühiseid aktsioone prahituru parandamiseks minimaalnormide kaudu, nagu see on organisatsioonide ühingu kaudu.

Rannalaevastiku seisukorra parandamiseks tuleb kindlasti läbi viia minimaalnormid, mis 1935. aasta kevadel töötati välja ning mis ka 1936. aastaks kinnitati. Vedajad peaksid nende normide läbiviimiseks kaasa aitama, kuna ka nemad on huvitatud sellest, et rannalaevastik ei häviks.

Ranna- ja puulaevade ehitamiseks oleks soovitatav saada puumaterjaali sama hinnaga kui põllumajanduslikeks ehitusteks.

Peakoosolekul kinnitati palganormid kaugesõidu-laevadele 1936. a. navigatsiooniks. Kaugesõidus jäävad maksma 1935. a. 1. nov. maksma hakanud normid, ligisõidus viidi palgad eesti kroonidesse ning tehti mõned korrektuurid, kokku leppides juhtkonna organisatsioonidega.

Aruandes on näha, et 1935. a. laevaomanikud annetasid ühingu kaudu allveelaevastiku sihtkapitali heaks 2500 krooni.

Ühingu juhatus 1936. aastaks moodustati järgmises koosseisus: esimees H. Neuhaus, abiesimees O. Tiedemann; juhatuse liikmed: H. Soone, E. Bergmann, A. Vielhack, A. Horst, E. Masik, J. Rang, A. Laane, E. Kristenbrun, G. Sergio; revisjonikomisjoni: A. Nurmiste, T. Kain, R. Nelberg, kand. G. Kristenbrun ja J. Kallas.

Ühingu ümber on koondunud ümarguselt 120.000 br.-reg.-tn. Ühingu on Rahvusvahelise Laevaomanike Ühingu liige ning läbikäimises teiste maade laevaomanike ühingutega.

Ärimees Jüri Kodres 40-aastane.

Jüri Kodres.

Pealinnas ja kogu Eestis hästi tuntud ärimees, suuremate kirjutustarvete-, paberi- ja buroomasinate-kaupluste „Kaubamaja Jüri Kodres“ ning köitetööstuse „Lineerija“ peaomanik, pühitses esmaspäeval, 6. aprillil s. a., oma 40-dat sünnipäeva.

Juubilar on sündinud 6. aprillil 1896. a. Imavere vallas Viljandimaal taluomaniku pojana, hariduse saanud Paide linnakoolis, mida hiljem täiendas erateel kuni gümnaasiumi seitsmenda klassini. 19-aastaselt omas Jüri Kodres juba kaheklassilise algkooli õpetaja kutse, millist ametit ta pidas Rannu ja Allika vallas kaks ja pool aastat.

21-aastaselt siirdus juubilar äri alale, olles algul Võhma majandusühisuse „Paja“ abikaupluse arijuht ja hiljem lühikest aega ETK eksportosakonna asjaajaja, tegeldes samal ajal ka ajakirjanikuna.

1922. a. on juubilar tegev paberikaubanduse alal, tegutsedes 3 aastat T. E. K.-U. „Päevalehe“ ja hiljem 3 aastat k.-ü. „Rahvaühikooli“ raamatu- ja kirjutusmaterjaalide-kaupluste ärijuhina.

1929. aastal omandas Jüri Kodres ostuteel Tallinnas Philipp Schaeferi paberi- ja kirjutusmaterjaalikaupluse, 1932. a. — Wilh. Steinbergi köitekoja ja lineerimistööstuse „Lineerija“ ja avas 1936. a. Viru t. end. a.-s. Karl Lembergi äri ruumides veel teise paberi- ja kirjutusmaterjaalikaupluse. Selle lühikese aja jooksul, millal juubilar iseseisvalt paberikaubanduse alal on tegutsenud, on ta oma ettevõtte viinud Eestis esimeste ritta. Tugedes ausatele kaupmehelikele traditsioonidele ja eramajanduslikele printsiipidele on juubilar 7 aasta jooksul saavutanud oma alal märkimisväärset edu. Alates iseseisvat tegutsemist oma kaubamajas 3 palgalise inimesega on nüüd kaupluste personaal kasvanud 58 inimest suureks, rääkimata köitekojast ja lineerimistööstusest, kus leiab teenistust 18 inimest. Olles vajaliseks tülikis produtsendi ja tarvitaja vahel „Kaubamaja Jüri Kodres“ varustab kaupadega ka teisi paberikauplusi üle kogu maa.

Juubilar võtab peale oma arilise tegevuse väga elavalt osa ka kaupmeeste organisatsioonide ideelisest tööst. Ta on praegu Kaubandus-tööstuskoja 2. sekts. liige, Tallinna Kaupmeeste Seltsi ja Paberi- ning Kirjutustarvetega Kauplejate Ühingu juhatuse liige, Eesti Panga valuutakomitees kaupmeeskonna esindaja, olles tegev veel paljudes teistes organisatsioonides.

Soovime omalt poolt energilisele ärimehele ta juubeli puhul südamest õnne ja palju edu edaspidises tegutsemises.

Äride register märtsikuu teisel poolel.

Registreeritud firmad:

1. August Annast, Pala v., metsatööstus.
2. Marta Ant, Tallinn, V. Karja 3, kosmeetika- ja pudukauplus.
3. Eesti Nukutööstus „Linda“ M. Derjabin, Tallinn, Uus 34, ärip. Maria Derjabin.
4. B. Dreut, Naha-, hobuseriistade- ja jalanõude-ladu „Nahaprodukt“, Tallinn, Estonia pst. 13, ärip. Bassa Dreut.
5. Hermann Ehrlich, Tartu, Võru 65-a, toiduainetekauplus.
6. Tutsa sae- ja jahuveski Elstein ja Lepp, Mõniste v., saeveski ja jahuveski. Täisühing, täisosanikud Jaan Elstein ja Johannes Lepp; ühingu osakapital K1. 500.—
7. Ivan Fomin, Narva, Suur 18, koloniaalkauplus.
8. P. Gradusov & A. Raskasov, Pala v., tõrva- ja tärpentinitööstus. Täisühing, täisosanikud

- Peeter Gradusov ja Aleksander Raskasov. Uhin-
gu osakapital Kr. 6.000.—
9. Anna Grandt, Tallinn, Pärnu mnt. 146, leiva-
tööstus.
  10. Segakauplus Rudolf Grünthal, Järva-Jaani,
Pikk 9, majandustarvete kauplus.
  11. Vennad Haas, Tõrva, Viljandi 6, plekisepatöö-
koda; täisühing, täisosanikud August Haas ja
Jaan Haas; ühingu osakapital Kr. 200.—
  12. Söögimaja „Rekord“ Karl Habicht, Tallinn,
Raekoja pl. 18.
  13. Mai Hallop, Kasaritsa v., segakauplus.
  14. Linda Holst, Tartu, Narva 10, talurahvatarvete-
kauplus.
  15. Melanie Ilves, Tartu, Suurturg 13, pudukauplus.
  16. O. Jung, Viljandi, raudteejaamas einelaud ja
Laatre asunduses riigiviina- ja segakauplus, ärip.
Oskar Jung.
  17. H. Jürisson Kirjastus „Eesti Raamat“, Tartu,
Tiigi 16—2, perioodiliste ja mitteperioodiliste
trükitoodete väljaandmine ja kirjastamine, ärip.
Heinrich Jürisson.
  18. P. Kartau, Kapu v., Pühmu k., segakauplus,
ärip. Peeter Kartau.
  19. Mihkel Kerge, Tartu, Aleksandri 71, toidu-
ainetekauplus.
  20. Leonhard Kiisküla, Tartu, Raekoja 85, toidu-
ainete- ja piimakauplus.
  21. Elvine Kinkar, Tallinn, S. Tartu mnt. 52—14,
juuksetööstus.
  22. J. Kivikas, Tallinn, S. Pärnu mnt. 54, toidu-
ainetekauplus, ärip. Johanna Kivikas.
  23. Kristjan Koch, Tartu, Jänese 24, toiduainete- ja
piimakauplus.
  24. H. Kolberg, Tallinn, S. Pärnu mnt. 2, majan-
dustarvete kauplus, ärip. Hermine Kolberg.
  25. S. Kondrat, Võru, Liiva 13, alkohoolsete jooki-
degade einelaud, ärip. Salme Kondrat.
  26. Maria Krosberg, Tallinn, Kaupmehe 20, toidu-
ainetekauplus.
  27. A. E. Kuhlmann, Paldiski, Mere 5, kalatöös-
tus, ärip. Alexander-Emil Kuhlmann.
  28. Ilmar Käärrik, Ahja v., segakauplus.
  29. S. Kõrve, Narva, Kreenholmi pr. 71, toidu-
ainete- ja piimakauplus, ärip. Salme Kõrve.
  30. Taavet Lakk, Tallinn, Tatari 21, kakao ost ja
müük.
  31. Kasper Lakson, Tallinn, S. Tartu mnt. 74,
söögimaja, ja Tallinn, Vilmsi 37 — teemaja.
  32. Miralda Leis, Tallinn, Telliskivi 8, toiduainete-
kauplus.
  33. L. Lemming, Narva, Joala 13, saapakauplus,
ärip. Leena Lemming.
  34. Peter Leštšihinski, Irboska, koloniaalkauplus.
  35. J. Levin ja Ko. Pealisnahatööstus „Kaunis“,
Tartu, Holmi 15, pealisnahatööstus. Täisühing,
täisosanikud Israel Levin, Aleksander Edelkind
ja Wulf Rattenberg; ühingu osakapital Kr. 600.—
  36. Herman Lipp, Maidla v., Savala k., segakauplus.
  37. Eesti Filmitööstuse Aktsiaselts Metro-Goldwyn-
Mayer, Tallinn, Kinga 6/8, filmide üürimine kino-
dele; juhatase liikmeteks Franz-Willibald-Norman
Becker, Nikolai Ivanov ja Jaan Prits, põhikapital
Kr. 50.000.—
  38. Jahuveski M. Miller, Sillamäe, Vaivara v.,
ärip. Marie Miller.
  39. S. Männik, Tallinn, Falkpargi 18-a, toiduainete-
kauplus, ärip. Sophie-Marie Männik.
  40. Oskar Neidlich, Kärü v., Jöeküla, segakauplus.
  41. Aleksander Norman, Laitsna-Rogosi v., riigi-
viina-, õlle- ja segakauplus.
  42. V. Offril, Narva, Tallinna mnt. 15, leivatöös-
tus, ärip. Voldemar Offril.
  43. A. Ohno, Narva, Posti 51, saapa- ja nahakaup-
lus, ärip. Alfred Ohno.
  44. Kristjan Peterson, Tartu, Aleksandri 15, pudu-
kauplus.
  45. Richard Peterson, Häädemeeste v., metsatöös-
tus.
  46. M. Pill, Holstre v., Tokerpilli t., liikuv sae-
veski, ärip. Mihkel Pill.
  47. Georgi Pius, Järvesuu v., Värska k., segakaup-
lus.
  48. Herman Poolakse, Rägavere v., Mödriku k.,
jahuveski.
  49. „Tallinna Plasteliit“ M. Pung & Ko., Tallinn,
Valli 10, plastiliste masside valmistamine ja nen-
dega kauplemine. Täisühing, täisosanikud Mih-
kel Pung, Aleksander Saidelson, Richard Ovel.
Uhinu osakapital Kr. 90.000.—
  50. Artur Pušpur, Petseri v., Ulanovo k., sega-
kauplus.
  51. Jaan Pähn, Satserinna v., Sahodõ veski, jahu-
veski.
  52. Johannes Päre saeveski, Paadremaa v., Enniksi k.
  53. Artur Riidebach, Haimre v., segakauplus.
  54. Reklaam-Mannekeenitööstus G. Salza, Tallinn,
Lai 32, ärip. Günther Salza.
  55. „Elita“ A. Savamägi, Petseri, Turupl. 14,
seemnete ja põllutöomasinate osade kauplus, ärip.
Anastasia Savamägi.
  56. Trikoootööstus K. Sepp, Tallinn, Girgensoni 6,
ärip. Karl Sepp.
  57. Anette Simulson, Tallinn, S. Tartu mnt. 1,
nõude- ja majatarvete kauplus.
  58. Arnold Sökk, Tartu, Soola 16—3, kaubandus-
kontor.
  59. Alice Songi, Tallinn, Endla 41, toiduainete-
kauplus.
  60. Marie Söööt, Jõgeva, Suur 17, toiduainete-, piima-
ja tarbeainetekauplus.
  61. M. Tarkpea, Tallinn, Kodu 19, toiduainete-
kauplus, ärip. Marie Tarkpea.
  62. Prov. Johan Teder, Saare apteek, Saare v., ärip.
Johan Teder.
  63. Oskar Tohu, Järva-Jaani, toiduainetekauplus.
  64. Tallinna Alumiiniumivabrik J. Tomasson, Tal-
linn, Kotsebue 16-a, alumiiniumnõude tööstus,
ärip. Johannes Tomasson.
  65. Vassili Toomemets, Petseri, Tartu 6, teemaja.
  66. Jakob Tsukkermann, Rakvere, Lai 24, müt-
si- ja pudukauplus.
  67. Hela Uueheinam, Laiuse v., Kantküla, sega-
kauplus.
  68. Teki saeveski E. Vene, Pornuse v., saeveski,
ärip. Eduard Vene.
  69. J. Vest, Tallinn, Narva mnt. 56, toiduainete-
kauplus, ärip. Johannes Vest.
  70. Marie Viismann, Anija v., Pillapalu, sega-
kauplus.
  71. Aleksander Vungi, Misso v., saeveski ja savi-
tööstus.

Registreeritud muudatused:

1. Aleksander Adamka avanud jalaõudetööstuse
firma all „A. Adamka“, Niguliste 2, Tallinnas,
peab edasi saapakauplust Harju 26, Tallinnas.

- 2 August Annus'e põllusaadustekaupluse asukohaks Paide Turuplats 3, (enne Parnu 67)
- 3 Abram Blumbergi puutremise tookoda asub Lossi 23, Viljandis (enne Kauba 5)
- 4 Marie Dreimann, Tallinn, S Tartu mnt 91 avanud pesu ja pudukauba muugi autost, peab edasi õmblustookoda
- 5 Eesti Paberi Aktsiaselts Tallinn, Lai 11, Georg Heine prokuura kustunud, kollektiiv-prokuura antud Magda Mathiesenile
- 6 U/U Eesti Noobitoostus „Merkur“ Vennad A & I Furst, Tallinn S Tartu mnt 69, talletaja lahkudes usaldusuhing muudetud taisuhinguks, kus taisosanikeks Abram Fuist ja Isak Furst kes tegutsevad firma all „T/u Eesti Noobitoostus „Merkur“ Vennad A & I Furst“ Prokuristi Jacob Fursti volitused kustunud
- 7 Ernst Gailit lõpetanud villatoostuse pidamise Nursi vallas, peab Kooraste vallas jahu- ja viljatoostust firma all Jõgeara veski Ernst Gailit
- 8 Aino Gebergi segakaupluse asukohaks Aaspre v, Aukula (enne Undla v Sootaguse k)
- 9 Jakob Halbreich avanud Tallinn, Paldiski mnt 25, tulkivitoostuse, mida peab firma all „J Halbreich“, nagu varem registri keemia- ja katusepa pitoostust
- 10 Adolf Jaanson, Vana-Vandras, peab segakauplust
- 11 Karl Jeksi pruugitud asjade kauplus asub Uue turu 8 Tartu (enne Auriku 1)
- 12 Adolf Jarve lille ja puuviljakaupluse asukohaks Tartu, Suurturg 5 (enne Suurturg 9)
- 13 Karl Juuenson jätkab aritegevust, avades Vake Maarjas, Vae v pagariari
- 14 Artur Kalsi toiduainetekaupluse asukohaks Parnu Raama 28 (enne Kuussaare mnt 54)
- 15 Aktsiaselts Paberivabrik „Koi“, Tallinn, Viru 9 surma labi lahkunud Georg Sommer juhatause liikme ja asjaajaja-direktori kohalt juhatause lukmeks ja asjaajaja direktoriks valitud Georg Sommer noorem
- 16 Karl Kolberg lõpetanud majandustarvetekaupluse Tallinnas, S Parnu mnt 2 samasugust kauplust Tallinnas Paldiski mnt 2, peab edasi firma all „K Kolberg“
- 17 Johannes Koll'i toiduainetekauplus asub Tartus Herne 52 (enne Rakveies Malmi 3)
- 18 Anete Krape perekonnanimeks „Janes“ ning tema Tapal, Jaama 10 koloniaalkaupluse firmaks on „Anete Janes“
- 19 Aktsiaselts Mag F Kurrot ja A Benkson, Tallinnas, S Kloostu 18, konkursivalitsuse esimeheks v adv O Lutz, lukmeteks v adv B Markovitsch ja M Perion
- 20 Karl Kuulbusch peab Parnus, Riia 46, vana-kraami- ja mooblikauplust ja avanud sealsamas puutoostuse
- 21 Aleksei Laiand lõpetanud jalanõudetoostuse Tallinnas, V Parnu mnt 15, avanud jalanõude toostuse Tallinnas, Vambola 3—7
- 22 Aleksander Lamm, peab Tõrvas, Turu 16, saeveskit, metsatoostuse Riidoja v lõpetanud
- 23 Anna Leesment jätkab aritegevust Kohilas, avades lihakaupluse
- 24 August Leeto jätkab aritunnistusega tegevust sadulsepatookojas Viljandis Tartu 5, firma all „A Leeto“
- 25 Karl Madis'e mooblipolsterdamistoostus asub Tartus, Raekoja 29 (varem Põik 1).
- 26 Jaan Martinson jätkab aritegevust, avades Lai 4, Tallinnas, tubakakaupluse, missugust peab firma all J Martinson
- 27 Jaan Mõttus lõpetanud segakaupluse pidamise Aleksandri vallas ja avanud segakaupluse Kõlleste vallas
- 28 Osauhisus Naha-, hobuseristade raua- ja saapa kauplus, Tallinnas Estonia pst 15 põhikiri muu detud firmaks „Kaubanduslik osauhisus Raudnahk“, juhatause luge Paul Kurvits lahkunud, uueks juhatause lukmeks valitud Robert Riberg
- 29 Peeter Novek, lõpetanud jahuveski pidamise Vastselina asunduses ja avanud jahuveski Petersi v, Bogdanovkas
- 30 Edgar Ottas jätkab aritegevust, avades Tallinnas S Parnu mnt 14 pudukaupluse firma all Edgar Ottas
- 31 Rudevarvitoostus „Sade“ J Pallas asukohaks Tallinn Maakri 4 (enne V Tartu mnt 29)
- 32 Johanna Palu napsi-, likoori-, veini- ja koloniaalkaupluse asukohaks Viljandi, Kauba 12 (Tallinna 2)
- 33 Aleksandra Parfenov jätkab aritegevust avades toiduainetekaupluse Tallinnas, Grandi 30
- 34 Adolf Pent lõpetanud Paides, Turuplats 10, rüdekaupluse jahuveskit Mao v peab edasi
- 35 Helene Pukits'a pesu- ja pudukaupluse asukohaks Tallinn, Parnu mnt 36, ja firmaks „Pesu- ja pudukauplus, Helgi“ H Pukits
- 36 Karl Pass jätkab aritegevust, avades Nõmmel, Saue 9 a, toiduainetekaupluse
- 37 Kustu Põldemaa jätkab aritegevust avades Kuussaares Raekoja 1, naha- ja nahakaupadeari firma all K Põldemaa nahakauplus“ Sama firma all peab nahaparkimistoostust Kaarma-Suur vallas
- 38 Rudevarvimistoostus „Union“ M Raichmann ja Ko asukohaks Tallinn, Telliskivi 51 (enne V Karja 1)
- 39 Peeter Raudsep peab Tartus, Tahe 110, puu ja ehitusmaterjalikauplust, sama asukoha järele veel jahu ja viljakauplust ja Tallinnas Aia 5 jahu- ja viljakauplust firma all „P Raudsep“
- 40 A Reindorf paberikaupade ja -kottidetoostuse asukohaks Tallinn, Oksa 5 (enne Tondi 27)
- 41 Aleksander Saar lõpetanud toiduainete- ja piimakaupluse Tartus, Keskk-Kaar 35, peab liha- ja viljakauplust Tartus Vabaduse 2
- 42 Anna Saarepere jätkab aritegevust, avades Tallinnas, Narva mnt 43 pagariari
- 43 B Sabsay & Ko Eesti Toostus- ja Kalandus agentuuride Büroo, Tallinn S Kaia 16, kollektiivprokuura antud Anna Tammerile ja Paul Seehusenile
- 44 „Mineraalvete ja karastavate jookide tehas R Scheibe“ asukohaks Tallinn, Tamme 2 (enne S Tartu mnt 14)
- 45 Jaan Schvede rüde- ja lõngakauplus asub Viljandis, Tartu 15-a (enne Tartu 17)
- 46 Salme Soom'i toiduainete ja piimakaupluse asukohaks Tartu, Turu 52 (enne Aleksandri 71)
- 47 A S Tallinna Aktsia Pank, Tallinn, Merepues-tee 15, kollektiivprokuura antud Arthur Olanderile
- 48 Aktsiaselts Tallinna Paberivabrik E J Johanson, Tallinn, Maakri 27, Mooses Blahkule antud uldvolitus on kustunud
- 49 Lusi Tipner jätkab aritegevust, avades Kalvi v Aseri-Arukulas segakaupluse

- 50 Marie Toots lõpetanud Haapsalus, Karja 14, kubararar ja avanud sealsamas kubaratoostuse
- 51 Elvine Truumann lõpetanud toiduainete- ja piimakaupluse Tallinnas, Karu 4, ja avanud Tallinnas, Pronksi 4 toiduainete- ja piimakaupluse Varem registreeritud toiduainetekauplust Tallinnas, S Tartu mnt 30, peab edasi
- 52 Evald Tuisk jätkab aritegevust, avades pudu ja pesukaupluse Marjamaa vallas
- 53 Erni Vaher jätkab aritegevust, avades Tallinnas, Roosikrantsi 23, pagari- ja kondiitri- ja -toostuse firma all E Vaher"
- 54 Johannes Vast jätkab aritegevust, avades puu toostuse Haapsalus, Koidula 18
- 55 Elmar Veckram'i rohu-, varvi-, kooginõude- ja ehitusmaterjalikaupluse mis enne asus Tartus Tahe 65, asukohaks on Tartu, Poe 9 Teine rohu- ja varvikauplus asub endiselt Tartus, Raekoja 12 Firmaks on E Veckram"
- 56 Ida Vaarsi valmiskleidi-, pesu- ja puduasi asub Tartus, Aleksandri 7 (varem Aleksandri 15)
- 23 R Meier tal Kuressaare Raekoja t linna kaubakuur, saapakauplus arip Rahil (Rocha Lea) Meier tal
- 24 Valter Minn Tallinna Kodu 7 lihakauplus ja Tallinn, Jakobsoni 59, mooblitootus
- 25 Jakob Mutlik Tartu Pepleri 11, liha- ja juurviljakauplus
- 26 Jaan Maematt Mao v Nurmski, segakauplus
- 27 Esimene Eesti Nukutoostus „Linda“ O Ney, Tallinn, Uus 34, arip Olga Ney
- 28 Albert Nuik, Maidla v, Maidla as metsatoostus
- 29 Elvine Onno, Naiva, Posti 51 saapakauplus
- 30 Anna Parbo, Tallinn, Naiva mnt 56 toiduainetekauplus
- 31 K Paris, Tallinn, Lai 4, tubakakauplus, arip Karin Paris
- 32 Anna Piir Põltsamaa Jõgeva mnt 20, toiduainetekauplus
- 33 Karl Pius, Jarvesuu v Varska, segakauplus
- 34 Albert Prii kino „Heli“, Tartu, Kalda 1
- 35 Eduard Punisson, Veriora v, Veriora raudteejaam, restoraan
- 36 M Punn, Kuressaare, Raekoja 3, nahkade ja nahakaupade muuk, arip Mihail Punn
- 37 Leena Puusepp, Narva, Mõisa 18, toiduainete- ja piimakauplus
- 38 Leopold Põder, Tallinn, V Kompassi 18, toiduainetekauplus
- 39 R Pöder, Kooraste v, vesiveski aripidaja Reinhold Põder
- 40 Miralda Raik, Tallinn, Kodu 19, toiduainetekauplus
- 41 Taipentini ja mannitorvatoostus Viktor Sarap Pala v
- 42 Maria Seppel, Tallinn, Kaupmehe 20, toiduainetekauplus
- 43 B Sillam Tallinn, Endla 41, toiduainete- ja piimakauplus, arip Bernhard Sillam
- 44 Abraham Steinbrecher, Tartu Alumiumi Vabrik Tartu, Tahe 10
- 45 Herbert Taube, Tartu, Tahe 70, pagariari
- 46 Mõdriku „Kattipuu“ vesiveski L Tiits, Rägavee v, arip Leena Tiits
- 47 Keemia laboratoorium „Calida“ E Tivas, Tallinn, S Ameerika 19-a, arip Ella Tivas
- 48 Agnes Tomberg, Tallinn, S Tartu mnt 1, nõude- ja majatarvetekauplus
- 49 Esimene Tallinna Vilditoostus M Tomp ja S Hendrikson, Tallinn, Heeringa 4 Taisosanikud Marie Tomp ja Salme Hendrikson
- 50 Johanna Truus, Tallinn, Kauba 3, lihakauplus
- 51 Tallinna Alumiumivabrik J Tuus, Tallinn, Kotsebue 16 a, alumiumnõude toostus, arip Jaan Tuus
- 52 Eugen Udal, Tallinn, Pronksi 4 (S Kompassi 33) toiduainete- ja piimakauplus
- 53 Anette Vikat Anja v, Pillalalu, segakauplus
- 54 Martin Vikat, Anja v, Pillalalu segakauplus
- 55 Juri Võntso, Tallinn, Grandi 30, toiduainetekauplus

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

- 1 Ludvig Aitsema Kohila v lihakauplus
- 2 Voldemar Bock Narva, Tallinna mnt 1, piimakauplus
- 3 Uju Eesti Raamat Feldmann & Jurisson, Tartu, Kuperjanovi 25, kirjastus, taisosanikud Artur Feldmann ja Heinrich Jurisson
- 4 Eesti Tulikivitoostus H Foelsch ja E Nielberg, Tallinn, Paldiski mnt 25
- 5 Ulrich Grandt, Tallinn, S Parnu mnt 86 lei vatoostus
- 6 Heinrich Grant, Parnu Tallinna mnt 11, kohvik
- 7 Karl Habricht Tallinn, Duglase 1, lihakauplus
- 8 N Haitin Narva, Joala 18, saapakauplus ja Tallinna mnt 1, saapapealsetoostus, arip Nossou Haitin
- 9 Karl Heide Undla v, Kadrina, mooblitootus
- 10 R Hindrekus Tallinn, Kaupmehe 20 toiduainetekauplus arip Richard Hindrekus
- 11 Marie Janson, Tallinn, Telliskivi 8, toiduainetekauplus
- 12 Elisabeth Kiiskula, Tartu, Raekoja 85, toiduainete- ja piimakauplus
- 13 Gustav Kimask Võru, Juri 15-a, toiduainetekauplus
- 14 Hermann Kirtsi, Saardjarve v, Voldi alevik toiduainetekauplus
- 15 Herbert Korp, Tartu, Janese 24, toiduainete ja piimakauplus
- 16 Voldemar Kritt, Tallinn, Olevimagi 5/7, mooblitootus
- 17 Kalatoostus V Kuhlmann, Paldiski, Mere 5, arip Velly Kuhlmann.
- 18 E Kasper, Narva, Haigemaja 54, toiduainetekauplus, arip Elisabeth Kasper
- 19 Eesti mineraalõlide toostus „Estonafta“ ins G Liideman & Ko, Tallinn, Madara 21
- 20 Helene Mahlberg, Valga, Kesk 18, möbleeritud toad
- 21 A Makko, Narva, Posti 50, toiduainete- ja piimakauplus, arip Alfred Makko.
- 22 J Markov, Tallinn, S Parnu mnt 14, pudukauplus, arip Ida Markov.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Hinnata reklaamkalendrid tollimaksust vabaks?

Sageli välismaa firmad saavad oma siinsetele ärisõpradele postiteel ja ka teiste kaupade hulgas hinnata plöök- ja kaartkalendrid, ilma et neid keegi oleks tellinud. Säärased esemed kuuluvad tollitariifi § 178 p. 4 järgi tollimaksustamisele Kr. 4.— per kg netto. See kõrge toll esemeilt, mis liiatigi saadetakse hinnata ja siinsete firmade tellimiseta, tekitab ettevõttele asjata kulusid ega tundu õiglasena. Kaubandus-tööstuskoja arvates tuleksid säärase saadetised tollimaksust täiesti vabastada.

On arusaadav, et säärase väikese asja pärast ei hakata tollitariifi § 178 muutma, vaid siin võiks hra majandusminister kasutada oma õigust nende esemete tollist vabastamiseks juhul, kui:

- 1) esitatakse arved ehk tõendused, et kaup on saadetud hinnata;
- 2) kõnesolev kaup on määratud firmale, kes säärase kaubaga ei kauple;
- 3) ilmselt on näha, et ei ole karta kuritarvitust säärase esemete saamisel, s. o. et neid ei müüda edasi.

Määrus kinnisvarade puhastulu arvutamise kohta tulumaksu alal.

Kavatsetavas määruses kinnisvarade puhastulu arvutamise kohta tulumaksu alal on § 1 p. 1 nähtud ette, et tulusid ja kulusid võib tõendada vaid korralikult ning järjekindlalt peetud raamatutega ja mitte, nagu oli seni, ka tõendavate dokumentidega (ilma raamatupidamiseta).

Kaubandus-tööstuskoja arvates ei peaks olema põhjust senise korra muutmiseks. Kui kõik kinnisvaraga ühenduses olevad kulud on tõendatud usaldusväärsete dokumentidega, siis on puhastulu suurus samahästi tõendatud kui raamatutega, sest ka raamatupidamise aluseks on samuti tõendavad dokumendid. Kui kinnisvara omanik esitab maksuametile kulu dokumendid, peaks see, Kaubandus-tööstuskoja arvates, maksuametit täielikult rahuldama. Kinnisvaraomanikelt korralikku raamatupidamist nõuda tähendaks seda, et kaugelt suurem osa füüsilistele isikutele kuuluvaid kinnisvarasid langeks maksustamisele määruse § 1 p. 2 alusel, s. o. hindamise teel, kusjuures brutotulu määramisel kohaldatakse maksukorralduse seaduse § 61 eeskirju, kuna kulud arvestatakse kõnesolevas määruses ettenähtud kuluprotsentide alusel. Ei ole hoopiski loota, et majaomanikud, eriti väiksemate kinnisvarade omanikud, suudak-

sid pidada korralikku raamatupidamist, milline oleks maksuametile küllaldaselt vastuvõetav kulu- tõendamiseks. Seepärast Kaubandus-tööstuskoda leiab, et kõnesoleva määruse § 1 p. 1 võetaks vastu ja pandaks maksma säärases redaktsioonis, et tulud ja kulud kinnisvaradest tulumaksustamisel määrataks kindlaks korraliku raamatupidamise andmetel või tõendavate dokumentide alusel.

Ärimees Ernst Aringi kahekordne juubel.

1. aprillil s. a. pühitses pealinna ärimeeste peres hästi tuntud kaupmees Ernst Aring oma 25-a. äritegevuse juubelit. Samal ajal möödus ühtlasi ka 15 aastat sellest ajast, millal juubilar asus tegutsema iseseisva kaupmehena rauakaubanduse alal.

Ernst Aring sündis 15. okt. 1897. a. Paldiskis, kus ta ka 14-aastasena astus õpilaseks Gottlieb Hinrichsoni ärisse. Kuid agarale ja edasipüüdvale noormehele osutusid väikelinna olud peagi kitsaks ning juba 4 aasta pärast siirdub ta Tallinnasse, asudes väljaõppinud müüjana Georg Meyeri ärisse.

Kuid noormees ei rahuldu ka sellega, vaid tunneb igatsust iseseisva äritegevuse järele. Vaevalt 24-aastasena astub Ernst Aring juba kaasosanikuks M. Scheeri juure, tegutsedes

V. Viru tän. 10, ehitus- ja tööstustarvete äris firma all „M. Scheer ja E. Aring“.

1930. a. saab E. Aring selle firma ainuisiklikuks peremeheks ja suurendab oma äritegevust V. Viru tän. 8 ka suurmüügi alal. Kolm aastat hiljem omandab juba juubilar endise A.-S. Schneider ja Ko. maja Estoonia puiesteel 19, kus asetseb tema äri praegugi. Säärane edu, lühikese aja jooksul, nagu näeme juubilari elukäigust, on ärilise tegutsemise alal erakordne ega saa osaks igapähele. Väga suurel määral tuleb seda edu panna E. Aringu edasipüüdlikkuse ja väsimatu energia arvele.

Vaatamata sellele, et juubilar on püsivalt andunud äritegevusele oma erialal, leiab ta ometi ka aega võtta osa seltskondlikust tegevusest. Ta on tegev paljudes organisatsioones, kuuludes muuseas ka A.-S. Eesti Laevanduse juhatusse.

Soovime energilisele ärimehel omalt poolt palju edu ja väsimatut energiat tulevikuski.

Kartuliturg.

Märtsi lõpul saadeti Inglisse 500 kv. kartuleid. Käesoleva nädala ajal läheb välismaale

umbes 7000 kv. Seega võiks arvestada märtsis kartulite väljavedu umbes 16.500 kv. 7.500 kv. vastu läinud aasta märtsis. Suurenemine üle kahe korra.

Läinud nädalal osteti veel kartuleid välja-veoks, kuid käesoleval nädalal, väljaveo võimaluste puudusel, on maal raudteejaamades kartulite vastuvõtt väga tagasihoidlik.

Kartuleid ostavad praegu tärgklisevabrikud ja mõni üksik piiritusevabrik, kellel on võimalus üle ühe normi piiritust valmistada. Mõned vagunid ekspordiks kõlbmata kartuleid on ka Tallinnast piirituse- ja tärgklisevabrikutesse saadetud. Läinud nädala hinnad võrreldes eelmisega näitasid langust.

Kartulihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 30. märtsil 1936. a. Börsikomitee ruumes noteeriti järgmised hinnad:

Söögikartul: raudteejaamades kr. 2,50—2,70 kv.

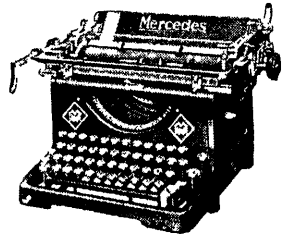
Tööstuskartul: tärgklisevabrikutes kr. 1,80—2,40 kv.

Tendents söögikartulil selgusetu.

Kirjutusmasin MERCEDES on moodsa bürootehnika tippsaavutus!

MERCEDES

kirjutusmasinad kontorite ja asutuste jaoks on vaatamata oma peenele konstruktsioonile vastupidavad ja kergelt käsitatavad

Peaesindaja:

M E H K S & Ko.

Tallinn, Vene 19, Tallinn

Telefonid: 469-49, 472-64

Kirjad, mis on kirjutatud **MERCEDES**-masinal, saavutavad edu!

Aedviljaturg.

Aedviljaturule ilmus märtsi lõpul uudisartiklina värske kurk.

Esimesi värskeid kurke müüdi 100—150 snt. tükk. Kuna pakkkumine oli üsna väike, leidis küllaldasel määral ostjaid sellise kõrge hinna eest. Käesoleva nädala lõpul on loota juba kurgihinna alanemist, sest neid on ilmumas turule juba suuremal arvul.

Rediste hind langes möödunud nädalal juba tunduvalt. Nädala lõpul müüdi rediseid 15 snt. kimp eelneva nädala 25—30 snt. asemel. Väikest hinnalangust oli märgata ka salati juures, mida müüdi 3—4 kr. kg. Sibulate hind näitas pigem langust kui tõusu. Muu aedvilja hind püsis

enam-vähem eelmise nädala tasemel. Järgmised nädalal on loota elavnemist aedviljaturul.

Kirjandus.

Mis peab kaupmees teadma kama-
munade ja mee müügi korraldus-
test. Koostanud K.-t.-koja nõunik A. Mänd-
vere. Trükkikoda „Estotriikk“ Tallinnas 1936.
36 lk. 25 senti.

Raamatukeses on antud juhised selle kohta, mida mõistetakse kama-
munade nimetuse all, kui-
das neid liigitada, missugused nõuded on nende
kohta maksvad, kuidas märgitakse ja liigitatakse
neid kaalu järgi ja hoi'akse alal. Samuti, kuidas
liigitatakse ja pakitakse mett.

Raamat on mõeldud käsiraamatuna kama-
munade ja meega kauplejaile.

Tolliteateid.

Maksudevalitsuse direktori ringkirj nr. 382.
25. märtsil 1936. a.

I.

Muudan tollidirektori ringkirja 5. XI 1928. a.
nr. 80 p. 1-b ja panen selle maksma järgmises re-
daktsoonis:

b) Peale ülesandekirja esitamist.
Kõigi netto järgi tollitavatele partiikaupadele,
mille kohta ei ole üldse esitatud spetsifikatsiooni
revideerimise alguseni.

II.

Avaldan teadmiseks ja käsitamiseks tollipea-
komitee otsused.

I. A. Sisseveetollitariifis.

1) Kauba nimetus: konossemeni blan-
ketid.

Tollinõukogu otsus: määrata kaup
t.-t. § 177 p. 3-b alla kuuluvaks.

Kaebaja soov: määrata kaup t.-t.
§ 177 p. 2-m alla kuuluvaks.

Tollipeakomitee otsus: tunnista-
da kaup t.-t. § 177 p. 3-b alla kuuluvaks
järgmistel põhjustel:

T.-t. § 177 p. 2-m on ette nähtud paber kul-
latud, hõbetatud, pronksitud või muu metalliga
kaetud, ka maalitud, trükitud, pressitud või lõiga-
tud mustrite, vappide, monogrammidega jne. ilus-
tatud. Vaidluse all olev kaup kujutab enesest ko-
nossemeni blankette, mil on trüki-
tud laeva esindaja firma nimetus ja märk ning
tarvilised andmed. Seega ei ole siin tegemist
enam paberiga, vaid paberist teosega, mispärast
vaidluse all olevat kaupa ei saa tunnistada kuu-
luvaks t.-t. § 177 p. 2-m alla, nagu kaebaja
soovib.

Kuna konossemeni blankette tariifis eriti ette
nähtud ei ole, siis tuleb need tunnistada, kui eraldi
nimetatud teosed paberist, kuuluvaks t.-t. § 177
p. 3-b alla. (T. P. K. otsus 31. I 36. a. nr. 1085.)

2) Kauba nimetus: puuvillased kangad,
millised sisaldavad kunstsiidi kaalu poo-
lest alla 50%, kuid koe ja lõime niitide
koguaru poolest üle 50%-di.

Tollinõukogu otsus: määrata kaup
t.-t. § 195 p. 1-b m. t. ja Briti lept. alla
kuuluvaks.

Kaebaja soov: määrata kaup t. t.
§ 188 p. 1 Briti lept. § 188 p. 1-b + 30%
alla kuuluvaks.

Tollipeakomitee otsus: kaebus
tuleb rahuldada järgmistel põhjustel:

Tollipeakomitee on juba arutanud seda asja 29.
XI 1935. a. (toim. nr. 1029) ja tühistanud tolli-
nõukogu otsuse 15. X 1935. a. ning tunnistanud
kauba poolkunstsiidkangaks, kunstsiidi sisaldavuse-
ga 41,4% värvitud, mitte kirjuks kootud.
Tollinõukogu (on asja arutanud 19. XII 1935. a.)
ei ole ühinenud tollipeakomitee otsusega, vaid
on tunnistanud kauba kuuluvaks t. t. § 195 p. 1-b
m. t. ja Br. l. t. alla järgmistel põhjustel: „Tolli-
peakomitee poolt poolkunstsiidiks tunnistatud kan-
gas koosneb kunstsiidist koest ja puuvillast lõi-
mest, kusjuures lõimede seas olevad valged joo-
ned on ka kunstsiidist. Üldmäärus § 4-a t. t.
§§ 183—208 juures näeb ette, et kangad kunst-
siidi lisandiga tollitakse kui kunstsiidkangad
siis, kui kunstsiidi lisand tõuseb üle 50% koe ja
lõimede koguarvust, kusjuures see % tehakse

kindlaks järgmise valemi järgi: $\frac{a+b}{2}$, kusjuures
„a“ koe lisandi ja „b“ lõime lisandi %-i tähendab.
Käesoleval juhul on „a“ täieliselt kunstsiid-

dist, kuid „b“ ei ole täieliselt puuvillast, vaid puuvillast ja kunstiidist, omades seega üldise kunstiidi sisaldavuse üle 50% koe ja lõime koguarvust, ja kuulub seega tollimisele t. t. § 195 p. 1-b järgi.

Briti lepingtariif ex § 197 ex p. 1 käib sarnaste kangaste kohta, mis kuuluvad tollimisele tollipõhitariifi § 197 järgi, kusjuures tähendatud leping ei käi mitte kõikide t. t. § 197 alla kuuluvate kangaste kohta, vaid ainult nende kohta, mis kaalu poolest sisaldavad üle 25%, kuid mitte üle 50% kunstiidi. Seega kangad, mis sisaldavad kaalu poolest üle 50% kunstiidi, kuid koe ja lõime arvu järele sisaldavad kunstiidi alla 50%, kuuluvad küll tollimisele põhitariifi § 197 järgi, kuid ei kasuta Briti lepingu soodusust. Kangad aga, mis sisaldavad kaalu poolest alla 50% kunstiidi (käesoleval juhtumil riikliku katsekoja analüüsi andmeil 41,4%), kuid kanga koe ja lõime arvu poolest sisaldavad üle 50% kunstiidi, kuuluvad tollimisele t. t. § 183—208 juures oleva üldmärkuse 4-a alusel t. t. § 195 järgi ja nende kangaste kohta ei käi Briti lepingtariif ex § 197 ex p. 1 ettenähtud soodustus, vaid soodustus, mis Br. lepingtariif ex § 195 ex p. 1-b ette nähtud.“

See tollinõukogu seisukoht põhjeneb eksiarva-

musel. Eesti-Briti kaubanduslepingu (RT 68 — 1934, art. 585) I nimekirja esimeses osas on et'e nähtud ex § 197 ex p. 1: „Poolkunstiidikangad (s. o. mis kaalu poolest sisaldavad üle 25, kuid mitte üle 50% kunstiidi), värvitud või trükitud, laiuses üle 88 sm, tollitakse kui vastavad puuvillased kangad 30% kõrgendusega.“ Siin on sulgudes toodud sõnadega kindlaks määratud, et selles lepingu tariifis nimetatud kangad tuleb lugeda poolkunstiidikangasteks, kui nad kaalu poolest sisaldavad kunstiidi 25—50%. Seega tuleb Eesti-Briti lepingu tariifi käsitlemisel kunstiidi sisaldavate kangaste juures, mis on värvitud või trükitud ja üle 88 sm laiad, eeskätt kindlaks teha, kui palju nad kaalu poolest sisaldavad kunstiidi. Kui see sisaldavus on 25—50%, siis tulevad säärased kangad tollida Eesti-Briti lepingu tariifi ex § 197 ex p. 1 alusel, vaatamata sellele, kui palju nendes kangastes on kunstiidi lisandniitude arvu järgi, ja sel korral põhitariifi üldmärkuse p. 4 §§ 183—208 juures käsitlemisele ei tule.

Sellekohase seletuse andis ka Tollipeakomitee väljakutsutud välisministeeriumi lepingute büroo juhataja ja väliskaubanduse osakonna abidirektor R. Mickwitz. Selle seletusega ühineb ka Tollipeakomitee. Kõigest selles järeldub, et

Meie ainuesindusel on järgmised büroomasinad:

- „Underwood“ kirjutusmasinad
- „Sundstrand“ kokkuarvamise masinad
- „Hamann“ arvutusmasinad
- „Roto“ paljundusaparaadid
- „Nestleri“ joonestusaparaadid

Iga masina kohta täieline garantii.

Igasuguste paranduste vastuvõtmine oma töökojas.

Täiuslikem tagavaraosade ja tarvete ladu.

K-m. Jüri Kodres

Tallinn, Harju 21, tel. 436-50;

Viru 3, tel. 435-24;

kontor 437-60.

vaidluse all olev kaup kuulub tollimisele Eesti-Briti lepingu tariifi ex § 197 ex p. 1 alusel. (T. P. K. otsus nr. 1080 — 31. I 1936. a.)

3) Kauba nimetus: kraed (ihupesu) puuvillasest kangast, kaetud erilise tselluloidi sisaldava massiga.

Tollinõukogu otsus: määrata kaup t. t. § 209 p. 1 alla kuuluvaks.

Kaebaja soov: määrata kraed t. t. § 215 p. 2-b alla kuuluvaks.

Tollipeakomitee otsus: tunnistada kaup t. t. § 209 p. 1 alla kuuluvaks järgmistel põhjustel:

Vaidluse all olev kaup kujutab enesest ihupesu — kraesid. Need kraed on valmistatud erilise tselluloidi sisaldava massiga kaetud puuvillasest kangast. Säärane erilise massiga kaetud puuvillane kangas kuulub tollimisele t. t. § 194 p. 1 järgi, mitte aga § 68 p. 2 järgi kui töötlemata tselluloid. Kangast teoseid, kuigi see kanga kätte materjaal sisaldab tselluloidi, ei saa aga tselluloidist teosteks tunnistada. Seepärast ei saa rahuldada kaebaja palvet tunnistada vaidluse all olev kaup t. t. § 215 p. 2-b alla, nagu tselluloidist teosed eraldi nimetamata.

T. t. § 209 p. 1 all on ette nähtud: ihupesu puuvillasest, linasest, villasest ja muudest eraldi nimetamata kangastest, ilustamata. Et kõne all olevad kraed on õmbluseta, ei takista nende määramist t. t. § 209 alla, sest selles §-is ei ole õmbluse nõuet nähtud ette. Seda kinnitab ka veel § 209 pealkiri, millest nähtub, et siia kuulub ka poolvalmis ihupesu.

Kõigest sellest järeldub, et tollinõukogu oli õigustatud tunnistama vaidluse all oleva kauba kuuluvaks t. t. § 209 p. 1 alla. (T. P. K. otsus nr. 1098 — 14. II 1936. a.)

4) Kauba nimetus: supelmütsid pehmest kummist.

Tollinõukogu otsus: määrata kaup t. t. § 210 p. 6 alla kuuluvaks.

Kaebaja soov: määrata kaup t. t. § 88 vastava alljaotuse alla kuuluvaks.

Tollipeakomitee otsus: tunnistada kaup t. t. § 210 p. 6 alla kuuluvaks järgmistel põhjustel:

Vaidluse all olev kaup kujutab enesest pehmest kummist supelmütse. Tollinõukogu on need määranud t. t. § 210 p. 6 alla. Kaebaja aga väidab, et kummist supelmütsid peaksid käima t. t. § 88 alla, nagu siia kuuluvad ka kõik muud sarnased kummist teosed (jalgratta õhukummid, pedaalkummid jne., mitte aga nagu jalgratta osad). See väide aga ei põhjusta vaidluse all oleva kauba määramist t. t. § 88 alla. Pealegi tollitakse jalgratta õhukummid t. t. § 88 järgi sel põhjusel, et see t. t. § 173 p. 7 märkuses 2-a on otse tähendatud, jalgratta pedaalkummide kohta seda aga tariifis tähendatud ei ole ja need tollitakse kui jalgratta osad t. t. § 173 järgi. T. t. § 210 kannab pealkirja „Kübarad ja mütsid“. Selles pealkirjas ei ole tähendatud, missugusest materjaalst kübarad või mütsid peavad olema, samuti millal ja mis otstarbel neid tarvitatakse. Selle § (210) üksikutes punktides on küll ka materjaal tähendatud, millest kübarad või mütsid on valmistatud. Pkt. 6 aga mütside materjaali tähendatud ei ole, vaid siin on ette nähtud mütsid igasugused, eraldi nimetamata, karusnahata ja baretid igasugused. Sellest tuleb järeldada, et ka pehmest kummist mütsid siia kuuluvad. Kuna tariifi teistes paragraafides mütsi nimetatud ei ole, § 210 p. 6 aga on ette nähtud mütsid igasugused, eraldi nimetamata, s. o. selle § teistes punktides eraldi nimetamata, siis peavad ka supelmütsid siia kuuluma. Seda kinnitab veel ka see asjaolu, et t. t. § 210 p. 3 on mütsid kummiriidest otse nimetatud. Kummiriidest mütsid on sama õhukindlad kui pehmest lehtkummist, millest vaidluse all olevad supelmütsid on valmistatud. On ju kummiriie lehtkummi kaetud riidega kummilehe kõvendamiseks.

Kõigest sellest järeldub, et tollinõukogu oli õigustatud tunnistama vaidluse all oleva kauba t. t. § 210 p. 6 alla. (T. P. K. otsus 31. I 1936. a. nr. 1088.)

Toiduainete turg.

London.

3. IV Bacon, kaal 112 Ingl. naela

Iiri	sh.	88/—100/—
Daani	”	96/—
Hollandi	”	92/—
Eesti	”	86/—
Rootsi	”	90/—
Poola	”	86/—

3. IV

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg
Northern Manitoba . . . . . sh. 30/3

Rosario Santa Fe	sh.	—
Jahu, kaal — 140 Ingl. naela = 63,5kg		
Good Canadian	sh.	14/9
Odrad, kaal — 112 Ingl. naela = 50 kg	sh.	5/7 1/2
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg	sh.	6/1 1/2

Linad, cif per tn.

Livonian, Basis Risten	£	68/—
Tows, Soviet	”	70/—

Või, Manchester 3. IV 36. a.

Eesti	sh.	90/—	92/—
Läti	"	90/—	92/—
Soome	"	96/—	99/—
Rootsi	"	97/—	100/—
Daani	"	100/—	102/—
Uus Meremaa, finest	"	92/—	
" " first	"	89/—	

Rukis

Rmk.

La Plata, Hamburgis	"	3.30
" " Amsterdams	"	3.25
3. IV. Suhkur, cwt. (50 kg.)	sh.	
Toores	"	
Hollandi	"	6/4 ¹ / ₂
Belgia	"	6/—
Tšehhi	"	6/4
Poola	"	5/7 ¹ / ₂
Riis		Rmk. 10.50

Hamburg.

Nisu. 7. IV.

Sisemaa, 50 kg eest	Rmk.	
Manitoba I, cif 100 kg eest term. fl.		5.20
Hard Atlantic, cif 100 kg eest term. "		5.50

Või

Deutsche Markenbutter	Rmk.	—
Feine Molkereibutter	"	—
Molkereibutter	"	—
Landbutter	"	—
Kochbutter	"	—

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	26. III	27. III	28. III	30. III	31. III	1. IV	2. IV	3. IV	4. IV	6. IV	7. IV
Frank	75.01	75.01	75.07	75.10	75.13	75.10	75.13	75.23	75.16	75.04	74.98
Dollar	4.9581	4.9512	4.9437	4.9506	4.9512	4.9568	4.9593	4.95	4.9543	4.9543	4.9493
Rootsi kroon	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395
Daani kroon	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40
Norra kroon	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902
Saksa mark	12.310	12.310	12.340	12.365	12.335	12.295	12.310	12.325	12.310	12.300	12.295
Soome mark	227.—	227.—	227.—	226.93	227.—	227.—	227.—	227.—	227.—	227.—	227.—
Floriin	7.28	7.2775	7.3075	7.3150	7.3025	7.29	7.2925	7.3075	7.2975	7.2875	7.28
Liira	62.43	62.50	62.62	62.56	62.56	62.62	62.56	62.62	62.62	62.68	62.68
Helveetsiafr.	15.162	15.162	15.190	15.225	15.210	15.205	15.197	15.217	15.205	15.192	15.182
Tšehhosl. kr.	119.50	119.50	119.56	119.62	119.62	119.62	119.62	119.87	119.75	119.62	119.50
Belga	29.255	29.240	29.245	29.265	29.257	29.262	29.277	29.315	29.295	29.250	29.225
Peseeta	36.190	36.190	36.230	36.250	36.260	36.260	36.260	36.232	36.280	36.220	36.190
Silling	26.37	26.37	26.37	26.43	26.56	26.43	26.43	26.43	26.43	26.43	26.43
Slott	26.25	26.25	26.28	26.28	26.28	26.28	26.28	26.34	26.28	26.28	26.25
Pengo	28.75	28.75	28.75	28.75	28.25	28.25	28.25	28.25	28.25	28.25	28.25
Latt	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12
Litt	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25
Tšerv	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	25.04	25.04	25.08	25.05	25.01	24.99
Eesti kroon	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Höbe p/unts	20/—	19 ¹⁵ / ₁₆	19 ⁷ / ₈	19 ¹⁵ / ₁₆	19 ¹⁵ / ₁₆	19 ¹⁵ / ₁₆	20	20	19 ¹⁵ / ₁₆	19 ⁷ / ₈	19 ¹⁵ / ₁₆
Plaet. p/unts	—	—	112/6	—	—	—	—	—	112/6	—	—
Kuld p/unts	140 sh 10 ¹ / ₂ d.	140 sh. 10 ¹ / ₂ d.	141 sh. 1/2 d.	140 sh. 9 ¹ / ₂ d.	140 sh. 8 d.	140 sh. 8 d.	140 sh. 7 d.	140 sh. 7 ¹ / ₂ d.	140 sh. 7 d.	140 sh. 7 ¹ / ₂ d.	140 sh. 8 ¹ / ₂ d.
	B E R L I I N										
	26. III	27. III	28. III	29. III	31. III	1. IV	2. IV	3. IV	4. IV	6. IV	7. IV
Naelsterling	12.30	12.30	12.30	12.33	12.335	12.33	12.325	12.325	12.325	12.32	12.31
Frank	16.390	16.390	16.385	16.415	16.425	16.41	16.405	16.395	16.39	16.405	16.405
Dollar	2.482	2.482	2.487	2.491	2.491	2.489	2.486	2.487	2.487	2.486	2.486
Rootsi kroon	63.38	63.38	63.38	63.54	63.57	63.54	63.52	63.52	63.52	63.48	63.44
Daani kroon	54.91	54.91	54.91	55.04	55.06	55.04	55.02	55.02	55.02	55.—	54.96
Norra kroon	61.79	61.79	61.79	61.94	61.97	61.94	61.92	61.92	61.92	61.89	61.85
Soome mark	5.415	5.415	5.415	5.43	5.435	5.43	5.43	5.43	5.435	5.43	5.43
Floriin	168.95	168.95	168.80	168.67	168.85	169.02	169.07	168.92	168.95	168.97	168.98
Liira	19.72	19.72	19.72	19.70	19.70	19.70	19.70	19.70	19.70	19.70	19.70
Helveetsiafr.	81.07	81.10	81.11	81.09	81.07	81.04	81.06	81.03	81.03	81.07	81.04
Belga	42.04	42.06	42.06	42.14	42.17	42.14	42.12	42.10	42.09	42.10	42.11
Latt	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—
Eesti kr.	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—
Litt	41.90	41.90	41.90	41.94	41.96	41.95	41.92	41.89	41.88	41.93	41.93

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

		Kroonid.			Kroonid.
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.					
Nisupüül:					
„Eesti parem“	100 kg.	44.—	Liha, sea, I sort	1 kg.	0.55—0.58
„Kalev“	”	37.—	Liha, looma, I sort	”	0.25—0.47
„Kungla“	”	33.—	Õlikoogid, linaseemne	100 kg.	11.50—12.25
„Sampo“	”	25.—	” päevalille	”	—
Manna	”	44.—	” karjasõöt	”	9.25
Granular	”	40.—	Sojatangud	”	12.—
Poolsõre	”	44.—	Nisukliid	”	8.50
Sõre	”	44.—	Puuvillane riie, Bjas, netto	· mtr.	0.49.5—0.62.5
Rukkipüül	”	22.—	” Mitkal	”	0.36.5—0.47.5
Kaerahelbed	1 kg	—30	Linahindade noteerimise komisjon noteeris 3. IV 1936 järgmised lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutöministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):		
Jahud: rukki	100 kg.	14.20—15.—			
” püül	”	22.—			
nisu pehme — sõre	”	25.00—44.—			
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg.	—30			
A/S. Rotermanni teh.					
Jahud: rukki	100 kg.	14.40—14.80	Lina, ristna R		Petseri- ja Mujal Võrumaal Eestis
” püül	”	18.60—21.—	hoffsdreiband HD		98 97
nisu, „pehme — sõre“	”	25.00—43.—	dreiband D		89 88
Nisu	”	18.00—21.—	ordinäärdreiband OD		80 79
Rukis	”	12.00—12.50	liivi ordinäärdreiband LOD		69 68
Kaerad, toidu	”	11.50—12.—	takupraak H		58 57
Odrad, õlle	”	15.00—16.00	Ehitustakk		46 45
” toidu	”	15.—	Tendants: langev.		
Riis, Burma II	”	44.50—45.50	Takud Codilla I	1 kg	58
Kartulid, piirituse	”	—	” II	”	46
” vabriku	”	1.80—2.40	” ehituse	”	17
” sõõgi	”	2.50—2.70	Linaseemned, külvi,	100 kg	27.00—28.—
Kartulitärklis „Supérieur“	”	23.—	Õililaseemned 1/0 baas	”	18.00—19.—
Siirup, kartuli, 42% ^o	”	24.00—26.—	Kivisüsi, auru, Yorkshire,		
Glükoos	”	24.00—26.—	2 korda pestud,	1000 kg	—
Margariin, kodumaa	”	70.00—80.—	” auru, Newcastle	”	26.—
Juust, „schveitsi“, kodumaa	1 kg.	1.30	” ” sepa	”	27.50
Kakao, Hollandi	”	1.80—2.40	” ” saksa	”	—
” Eesti	”	1.00—2.30	Koks, kütte		
Kohv, Rio, Santos jne.	1 kg.	4.35—5.—	” gaasi, Tallinna gaasivabr.	”	50.—
” Kesk-Ameerika sordid	”	6.50—7.50	Kütteturvas (riigi turbatõöst.)	”	8.30
Tee, laht, oransh Pekoe, Tseilon	”	5.50—6.—	Põlevkivi, fr. ladu Tall., netto	”	8.—
Tee, laht., oransh Pekoe, Java	”	5.00—5.50	Kütteõli,	100 kg.	4.60 (v. 5.—)
Suhkur, peenike, valge	100 kg	42.50—42.75	Raskeõli	”	7.25 (v. 5.—)
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun			Estobituumen A. B. C (gudrong)	100 kg	
Irboška ja Narva, mäesool	”	2.50	tünnid br.	”	8.75
” lahtine, Saksa,	”	2.50	” D. E. (pigi)	”	8.75
” Vene,	”	2.30	Katuselakk,	”	9.25
” ” Hispaania meresool	”	2.00—2.10	Fenolaat, tünnides, netto	”	4.75 (v. 5.—)
Heeringad, Šoti Spent	tünn	26.00—29.—	Karbolineum „Estokarbolineum“		
” ” „Matties“ I s.	”	37.00—40.—	A. B. netto	”	9.75—10.75
” ” „Matties“ II s.	”	34.00—35.—	(v. 8.—)		
” ” „Matfulls“	”	40.00—45.—	„Estokarbolineum“ C, netto	”	7.75 (v. 8.—)
			Raualakk, tünnides, netto	”	16.75 (v. 8.—)
			Imbutusõli A, netto, tünnides	”	—
			” B	”	—
			” C	”	5.25 (v. 5.—)
			Tolmuõli	100 kg.	5.— (v. 5.—)
			Asfaltmastiks	”	5.25
			” emulsioon	”	9.25

Viljapuu-karbolineum, netto . . .	ltr.	Kroonid	0.30
Autobensiin	"	"	0.26
Diiselmootor-nafta	1kg.	"	0.10
Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	"	"	0.11
" -nafta	"	"	0.10
Raud, sordi	100 kg.	"	14.00
" latt	"	"	14.00
" vits	"	"	18.00—18.50
" plekk	"	"	19.00—27.—
" plekk, tsingitud	"	"	30.00—34.—
" talad	"	"	14.50
Teras, vedru	"	"	23.00—25.—
" valu	"	"	80.00—90.—
" talla, ree	"	"	17.50
Malm	"	"	—
Inglistinä	"	"	450.—470.—
Seatina	"	"	38.—42.—
Vaskplekk, punane	100 kg.	"	135.—180.—
" valge	"	"	120.—160.—
Tsinkplekk	"	"	63.00—75.—
Masinaõli	"	"	18.00—19.—
Mootoriõli, ameerika	"	"	35.00—60.—
Autoõli, poola	"	"	—
" ameerika ja daani	"	"	33.00—60.—
O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkiviküt-			
teõli, tsistern. fr. Tallinn	1000 kg	"	45.00—50.—
Linaseemneõli	100 kg	"	71.00—73.—
Värnits	"	"	72.00—74.—
Tsilindriõli, Ameerika	"	"	29.00—43.—
Nafta, Vene	"	"	10.50—11.—
" Ameerika	"	"	10.00—10.50
" Poola	"	"	10.00—10.50
Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	"	"	11.50—12.50
" Ameerika " " " " " "	"	"	11.50—12.50
Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-			
tööstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. l. netto 0.26			
O/Ü. Eesti Kiviõli bensiin „Estolin“,			
tsistern. fr. Tall., ühes teede-			
maks.	"	"	—,29
Bensiin, I s. välisbensiin	100 kg	"	40.—
Piirit., puh., eksp. (ekskl. v.) fob. Tall.		"	32.00—34.00
Pesusooda, kodumaa	100 kg	"	8.50—8.75
Seebikivi	"	"	29.50—31.50
Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg.		"	6.—
" tsinkvalge, välism.	"	"	0.42—0.44
" tinavalge, ...	"	"	0.75—0.77
" ooker, ...	"	"	0.16—0.26
Superfosfaat	kott	"	4.65—5.05
Segafosfaat 22—23%	"	"	4.15
Kaalisool	"	"	10.65
Lubisalpeeter	"	"	13.75
Lubiammoonsalpeeter	kott	"	16.—
Vävelhapu ammoniaak 20%	"	"	14.—
Fosforiit, eesti 25—27%	"	"	3.15
Nitrofoska	"	"	21.15—25.—
Paber, rotatsiooni	100 kg.	"	23.20
Tsement, Portland, Kunda,			
pütt 170 kg, fr. Rakvere, pütt		"	6.45
Kriit, toores	100 kg.	"	4.00—4.50
" pestud	"	"	4.00—4.50
Kivitõrv	"	"	14.00—22.00
Puutõrv	"	"	15.00—17.00
Lubi	"	"	3.—
Kips, jahvatatud	"	"	13.—
" krohvimise	"	"	32.00
Tellisivid, Is., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.		"	48.00
Silikaat, I s., fr. vabrik	"	"	40.00
Tulitikud, originaalkast . . (5000 toosi)		"	126.—
Tallanahk, eesti nahast	1 kg.	"	2.30—2.60
Tallanahk, Ameerika, I s.	"	"	2.40—2.60

Tallanahk, Ameerika, II s.	1 kg.	"	2.40
" " " III "	"	"	2.40
Metsamaterjaalide hinnad fr. laduplats Tallinn.			
Palgid: kuusk ja mänd	thm. kr.	"	13 00—14.—
Pakud, kuuse	rm.	"	7.—
" kase	thm.	"	14.00—24.—
" lepp, I sort	"	"	32.—
" " II sort	"	"	20.—
" haab, I "	"	"	35.—
" " II "	"	"	25.—
Saetud materjaal, plangud + 25% laudu			
" kuusk u/s	"	"	27.—
" " IV sort.	"	"	23.—
" mänd u/s	"	"	28.—
" " IV s	"	"	24.—
Kastilauad	"	"	40.—
Paberipuu	r.-m.	"	6.—
Toepuu	"	"	5.60

Tendents: muutusetä.
 Puuvill. Liverpooli börs.
 American Fully Middling inglise naela (lbs) eest
 ingl. pennides (d) loko 6.50
 märts 6.22, mai 6.04, juuli 5.91, okt. 5.57,
 detš. 5.51, jaan. 5.50.

Peekonsigade hindadeks on 23. III 1936:
 Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60—72 kg	0.66	0.61	0.54		Siseturu hinnad.
55—59,5 " }	0.61	0.57	0.51		
72,5—75 " }					
50—54,5 " }	0.57	0.53	0.50		
75,5—80 " }					

Kanamunad. Tendents:
 Põllutööstusministeeriumi Põllumajand. Osak. kana-
 munade hinna noteerim. komisjon noteeris
 järgmised kanamunade hinnad: 1 kg eksportmune
 hind franko kogumispunkt Kr. —, koos juure-
 maksuga hinnad franko kogumispunkt Kr. — kg.
 mis vastab:
 50 gr. raskuste munade juures kr. — kümme
 55 " " " " " " — " "
 60 " " " " " " — " "
 1 kg siseturu mune Kr. —, mis vastab:
 üle 50 gr. raskuste munade juures Kr. — kümme
 üle 40 " " " " " " — " "
 Väi. — Tendents: vaikne
 I s. 1 kg kr. 1.23, mis on tulnud sisse 28. III—3. IV 36. a.

Prahid.

Lina			
Tallinn — Gent	1016 kg.	sh	26/—
" — Dundee	"	"	27/6
" — Belfast	"	"	37/6
Puumaterjaalid.		Standard	
Tallinn — London	"	sh	30/— n.
" — Hull	"	"	34/— gr.
" — Southampton	"	"	"
" — Manchester	"	"	38/—
" — Grangemouth	"	"	27/6
" — Belfast	"	"	42/6
" — Dundee	"	"	29/—
" — Antwerpen	"	"	33/6
" — Gent	"	"	33/6
" — Rotterdam	"	"	30/—
" — Amsterdam	"	"	34/—
Segakaup.			
Tallinn — Stettin	1000 kg.	rmk.	18.—30.—
" — London	1016 kg.	sh	17/—40/—
" — Stokholm	1000 kg.	rkr.	11.—30.—
" — Stettin, või	"	tünn	rmk. 1.50
" — London	"	sh.	2/6

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 31. III 1936. a.

Väärtpaberid	Nominiväärt	Viimane divid.	Tehtud	Ostjad	Müüjad	Kroonides					
1927. a. 7% E. v. välislaen (dollarites)	1000	—	—	3600	3700						
1927. a. 7% välislaen £	100	—	—	1750	1800						
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maksms. s. A. B. C. (55 a.) 2.66% Majandusmin. rahandusosakonna pantkirjad:	100	—	—	66	68						
seeria D. (20 a.) 2.66%	100	—	—	60	—						
„ E. (20 a.) 2.66%	100	—	—	62	—						
„ F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	60	—						
Pikalaenu Panga:											
pantlehed (20 a.) 6%.	1000	—	—	1000	—						
võlak. (20 a.) 5%	5000	—	—	5000	—						
„ (5 a.) 5%	5000	—	—	5000	—						
„ (5 a.) 4½%	5000	—	—	5000	—						
„ (5 a.) 4%	5000	—	—	5000	—						
Asunduskapit 4% võlakirj. 6% Eesti Hüpoteeegi Panga pantlehed	100	—	—	90	—						
5% Eesti Maakrediitseksi pantlehed	100	—	91	91	92						
5% Tall. Immobiilpanga pantlehed rbl.	100	—	96	96	97						
4½% Eesti Maapanga pantlehed (7 s.)	100	—	—	3.—	3.25						
Aktsiad:											
Eesti Panga aktsiad	50	8%	—	63	66						
Krediit Pank	50	5%	—	—	—						
Pärnu Krediit Pank	50	—	—	—	—						
Tartu Tööstuse Pank, a/s. Balti Puuvilla ketr. ja kud. vabr. a/s.	50	—	49	49	50						
Eesti elektrimasin. ehituse a.-s., end. „Volta“	50	8%	—	—	—						
Eesti Union kindl. a/s.	50	4%	—	—	—						
„Ephag“ Eestim. rohu ja apteeği kauba ühing	100	6%	—	—	—						
Eestimaa trükikoda a/s.	50	3%	—	—	—						
„Ilmarine“ a/s.	100	—	—	—	—						
„Fr. Krull“ a/s.	50	—	—	—	—						
„Hansa“ a/s.	50	—	—	—	—						
„Kinnisvara“ o/üh.	50	—	—	—	—						
„Kütte Jõud“ a/s.	100	—	—	—	—						
„Majaomanik“ kinnisvarade kasut. o/ü.	50	—	—	—	—						
„Massoprodukt“ a/s.	50	—	—	—	—						
„Motor“ o/üh.	50	—	—	—	—						
Narva kirjastusühisus.	50	—	—	—	—						
Piirituse puhastamisevabrikute o/üh.	500	3%	—	—	—						
„Polaris“ Eesti kindlustuse a/s.	50	12%	—	—	—						
„Port-Kunda“ a.-s.	50	3%	—	—	—						
Põhja kindlustuse a/s.	50	8%	—	—	—						
Saku õlletehas a/s.	50	—	—	—	—						
C. Siegel a.-s.	50	6%	—	—	—						
Sindi Tekstiilvabrikute üh. Türi Paberi ja Puupapi vabrik a.-s.	50	—	—	—	—						
„Ühiselu“ a.-s.	50	—	—	—	—						

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		2. IV 1936	3. IV 1936	4. IV 1936	6. IV 1936	7. IV 1936	8. IV 1936
New-York	T.	—	—	—	—	—	—
O.	3.64	3.65	3.65	3.65	3.65	3.65	3.65
M.	3.72	3.73	3.73	3.73	3.73	3.73	3.73
1 dollar							
London	T.	—	—	—	—	—	—
O.	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11
M.	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35
1 naelsterl.							
Berlin (clearing) 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
O.	135.—	135.—	135.—	135.—	135.—	135.—	135.—
M.	138.50	138.50	138.50	138.50	138.50	138.50	138.50
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
O.	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98
M.	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
O.	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40
M.	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60
Kopenh. 100 daani kr.	T.	—	—	—	—	—	—
O.	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85
M.	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
O.	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95
M.	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
O.	24.10	24.10	24.05	24.10	24.10	24.15	24.15
M.	24.40	24.40	24.35	24.40	24.40	24.45	24.45
Amsterd. 100 floriini	T.	—	—	—	—	—	—
O.	248.05	248.10	247.70	247.90	248.25	248.60	248.60
M.	251.05	251.10	250.70	250.90	251.25	251.60	251.60
Riia (clearing) 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
O.	—	—	—	—	—	—	—
M.	118.30	118.30	118.30	118.30	118.30	118.30	118.30
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
O.	119.05	119.15	119.00	119.05	119.15	119.25	119.25
M.	120.55	120.65	120.50	120.55	120.65	120.75	120.75
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
O.	61.85	61.80	61.75	61.80	61.90	61.95	61.95
M.	62.85	62.80	62.75	62.80	62.90	62.95	62.95
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
O.	—	—	—	—	—	—	—
M.	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
O.	15.10	15.10	15.05	15.10	15.10	15.10	15.10
M.	15.40	15.40	15.35	15.40	15.40	15.40	15.40
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
O.	68.85	68.85	68.85	68.85	68.85	68.85	68.85
M.	70.25	70.25	70.25	70.25	70.25	70.25	70.25
Budapest 100 pengot	T.	—	—	—	—	—	—
O.	—	—	—	—	—	—	—
M.	—	—	—	—	—	—	—
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
O.	68.90	68.90	68.75	68.90	68.90	68.95	68.95
M.	69.90	69.90	69.75	69.90	69.90	69.95	69.95
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
O.	60.90	60.90	60.90	60.90	60.90	60.90	60.90
M.	62.40	62.40	62.40	62.40	62.40	62.40	62.40
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
O.	68.90	68.90	68.75	68.90	68.90	68.95	68.95
M.	69.90	69.90	69.75	69.90	69.90	69.95	69.95
Madrid	T.	—	—	—	—	—	—
O.	49.80	49.80	49.80	49.80	49.80	49.80	49.90
M.	50.80	50.80	50.80	50.80	50.80	50.90	50.90

Tallinna Majaomanikkude Panga Ü.P.

HARJU 29

äriseis 31. detsembril 1935. a.

AKTIVA.		PASSIVA.	
Kassa	Kr. 310.156.48	Osamaksud ja kapitalid	Kr. 458.543.—
Hoiuarved	2.034.356.37	Amortisatsioonikapital	35.308.91
Väärtpaberid	178.433.47	Hoiusummad	8.456.253.20
Väärtused	1.677.15	Võlad teist. krediitasutustes	—
Laenud	6.282.793.35	Korresp. „Nostro“	7.486.50
Korresp. „Loro“	58.796.30	„Loro“	44.625.25
„Nostro“	30.751.12	Väljaantud garantiid	173.576.30
Garantiide deebitorid	173.576.30	1936. a. %/0 ja tulud	46.673.91
Vallasvara	14.431.69	Muud passivad	112.147.49
Kinnisvara	345.737.52	Puhaskasu	112.371.10
Tuleva aasta kulud	1.920.25		
Kinnisvara, mis omand. Kred. Sead. § 16. p.	11.067.50		
Muud aktivad	3.288.16		
	<u>Kr. 9.446.985.66</u>		<u>Kr. 9.446.985.66</u>

KULUD.		TULUD.	
Valitsemis- ja ärikulud	Kr. 113.604.41	Saadud %/0, komisjon ja porto	Kr. 472.870.69
Maksetud %/0, komisjon ja porto	284.886.04	Tulud kinnisvarade kasutamisest	16.342.25
Kinnisvarade kasutamise kulud	15.872.73	Mitmesugused tulud	8.716.20
Mitmesugused kulud	13.041.74	Puhaskasu end. aastate eest	41.846.88
Puhaskasu	112.371.10		
	<u>Kr. 539.776.02</u>		<u>Kr. 539.776.02</u>

Eesti Panga nädalaaruanne

31. märtsil 1936. a.

AKTIVA		PASSIVA	
1. Kattevara:		1. Põhikapital	5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides	34.124.429.54	2. Tagavarakapital	704.876.51
võllisraha	2.450.021.88	3. Jooksvad kohustused:	
2. Vahetusraha	1.677.134.56	a) pangatähed liikvel	41.699.729.—
3. Sisevekslid:		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	9.403.336.05	valitsuse	14.018.265.10
põllumajandusl.	1.455.358.42	pankade	10.624.789.34
metsatööstusl.	36.364.96	teised	2.868.722.43
4. Laenud:		4. Muud passivad	7.011.575.98
valitsusele	—		
teistele *)	11.333.532.51		
5. Kinnis- ja vallasvara	2.978.556.40		
6. Muud aktivad	18.469.224.04		
	<u>81.927.958.36</u>		<u>81.927.958.36</u>

Kattevara vahetord jooksvate kohustustega: 52,84 %/0.

*) Selles summas vab. val. poolt garanteeritud laene Kr. 1.904.981.32.

Juhatus.

Rikkalikuma valikuga

r a u a -, t e r a s e - ja
tehniliste tarvete ladu

Müük suurel ja väikesel arvul

K-m. ERNST ARING

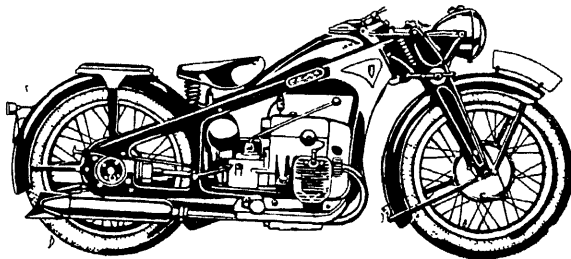
Estonia puiestee 19. Telefonid 451-03 ja 469-36

A-s. Volta Tehased

Tallinn, Soo t. 27, tel. 426-12

Varustatult täiuslike raadio häiremõõtmise aparaatidega võtame enda peale

**raadio vastuvõttu seäavate seadete
blokeerimise täielise vastutusega**

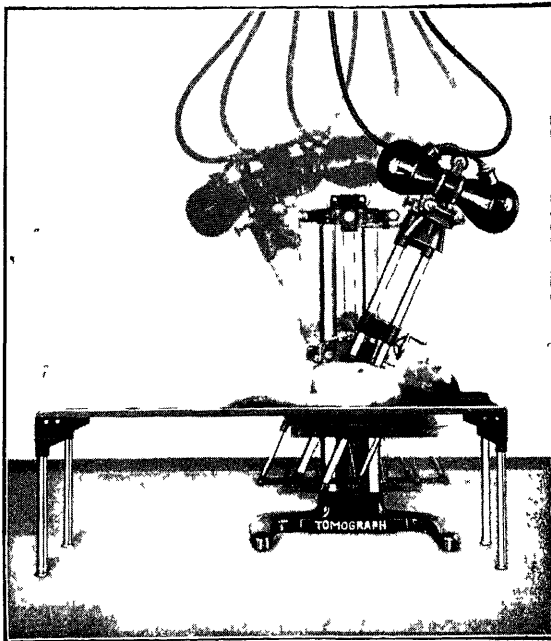
Tuntud

Zündapp

mootorrataste hinnad:

200 ccm	—	Kr. 750.—	—	Kr. 975.—
350	„	—	„	1180.—
500	„	—	„	1465.—
800	„	—	„	1675.—

H. KRAACK & Ko., S. Roosikrantsi 15

TOMOGRAPH
lõike-ulesvõtete jaoks

Röntgeni-aparaadid ja
statiivid ning kõik
elektro-med.
aparaadid

Elektr. Ges. „SANTAS“ BERLIN Nr. 24

Lõikamise jaoks
on

„Cutor“ ja
„Prostata-Cutor“

Luhilaine-aparaadid:

UNDALA-B-DUX
UNDALA-B-EXTRA
BREVELLA

Ainuesindaja:

LINKE & MARTINSON, Tallinnas, Vene 11

Telefonid 432-86 ja 432-58

TOTAL-kuiv-käsitulekustutajad.

TETRA-tulekustutajad,

HYDRO-tulekustutajad,

POLAR-tulekustutajad.

Kantav ja vee-

tav. Igal ko-

hal vastav

kustu-

taja.

TOTAL Export G. m. b. H. Berlin

K O M E T

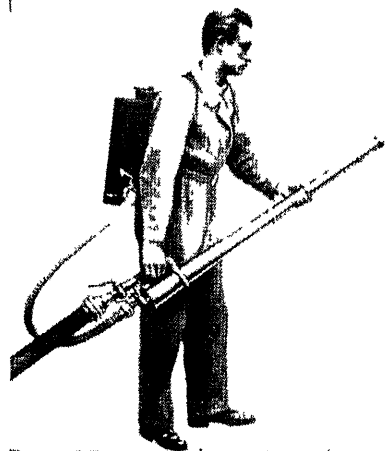
Vahu-tulekustutajad. 100—

1000 ltr. vahtu minutis.

Õhuvaht on palju odavam kui

keemiline vaht. Õhuvahuga saab

ära hoida veekahjusid.

KOMET
Õhuvahu-toru